
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

CSEMPESZKOPÁCS Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Története	4
Értékeink, küldetésünk	14
Célok	14
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	16
1. Jogszabályi háttér bemutatása	16
2. Stratégiai környezet bemutatása	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	42
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	59
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	65
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	71
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	76
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	78
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	79
1. A HEP IT részletei	79
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	79
Jövőképünk	79
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	81
3. Megvalósítás	85
3.1 A megvalósítás előkészítése	85
3.2 A megvalósítás folyamata	85
3.3 Monitoring és visszacsatolás	87
3.4 Nyilvánosság	87
3.6 Érvényesülés, módosítás	89
4. Elfogadás módja és dátuma	90

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: *Ebktv.*), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva **Csempezkopács Község Önkormányzata** Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

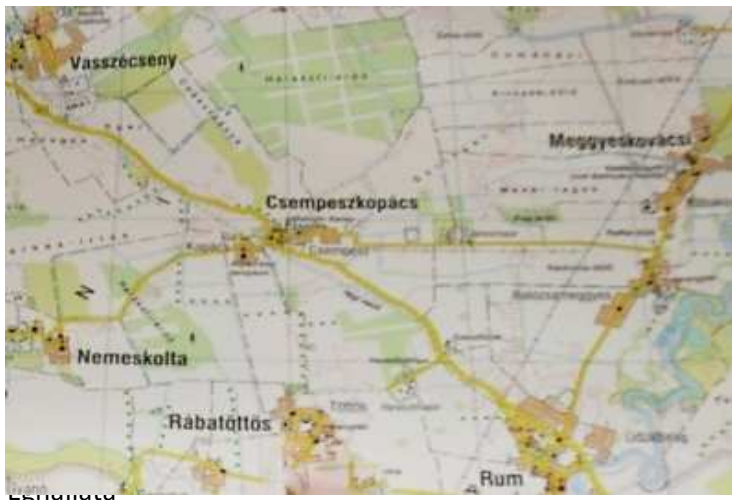
Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Az *Ebktv.* 31. § (4) bekezdése kimondja, hogy a HEP időarányos megvalósulását, illetve a 31. § (2) bekezdésben meghatározott helyzet esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni. Az áttekintés alapján szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani.

A település bemutatása

Csempezkopács község Vas megyében, a Szombathelyi kistérségben. Csempezháza és Kopács községek egyesítéséből keletkezett.

Csempezkopács Szombathelytől délkeletre, attól 18 km-re, a 87-es számú főút két oldalán, sík területen, a Gyöngyös, Sorok patakok és Rába folyó által bezárt terület súlypontján helyezkedik el.

A falu dél-keletről Nemeskolta, délről Rábatöttös, dél-nyugatról Rum, nyugatról Meggyeskovács, északról Pecöl, észak-keletről Vasszécsény határaival érintkezik.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Az éghajlati viszonyok a nyugati országrészre jellemzőek, sokszor száraz a nyár, tikkasztó a hőség, máskor pedig nagyon hűvös és bőven van csapadék. Az ősz sokszor novemberben is kellemes. A tél enyhébb, mint az ország más vidékein, hosszadalmas, de nem zord. A csapadékos rövid tavaszt rendszerint közvetlenül a nyár követi. Gyakori a szél, uralkodó szélirány az észak-nyugati. Az éves csapadék mennyisége kb. 700-800 mm. A napsütéses órák száma 1600-1800.

A község belterülete: 0,96 km², külterülete 10,86 km².

A község határának szántóföldi kultúrája: gabonafélék (őszi búza, rozs, őszi és tavaszi árpa, zab), kapásnövények (burgonya, kukorica, takarmány és cukorrépa), pillangósok (vöröshere, bíborhere, lucerna). Gyümölcskultúra: a kopácsi részen gazdagabb (alma, körte, dió, szilva, dobzó, sárgabarack, őszibarack, ringlő, cseresznye, meggy), a csemeszi részen szerényebb választék (alma, körte, szilva, ringlő, dobzó, cseresznye, meggy, dió,ogyoró, gesztenye).

A konyhakerti kultúra gazdag, de öntözést igénylő. A nagyállattartás 2000-re teljesen visszaszorult a községben. Jelenleg néhány igás és sportló, pár darab szarvasmarha képviseli és egyéb háziállat képviseli az 1970 előtti évek gazdagságát.

A közeli erdők nagyvad állománya igen gazdag. Szarvasok, őzek, vaddisznók vonzzák a vadászokat. Az apró vadak közül a nyúl és fácán a leggyakoribb. A madárvilágot gólyák, fecskék, baglyok, vércsék, ölyvek, réti sasok, énekes madarak, (rigó, cinke, vörösbegy, stb.), verebek, seregélyek, varjak képviselik

Története

A község területén már a római korban éltek emberek. Ezt bizonyítja a templom feltárásakor a padozat alól előkerült sírkőtöredék, illetve a templomba beépített nagyméretű római kori téglák.

Csemeszt és Kopácsot is 1273-ben említik először. Kopács első említése Kun (IV.) László király oklevelében történik, melyben a király Kopácsi Pousának és rokonainak ajándékozta horrowi ingatlanát. Az itt említett *Horrow* azonos a Kopács és Szécseny között a középkorban létezett „Horo” nevű faluval, ahol a középkorban előbb királyi szakácsok, ételhordók, majd kisnemesek laktak. Hórá a XV. Század végére elnéptelenedett. Helyét a 2000-ben felállított kopjafa jelzi. Településként Kopácsot 1323-ban *Kopach*, később, 1329-ben *Kwpach*, 1481-ben *Kopach*, illetve *Kopacz* néven szerepel.

Neve személynévi eredetű, ennek előzménye a *kopács* (gesztenye, vagy harkály) főnév.

Csemesz ugyancsak IV. László oklevelében szerepel először, melyben a köcski és vasvári várvédő katonáknak birtokokat adományoz. Csemeszt 1329-ben *Chempezfola*, majd 1465-ben *Chempezhaza*, 1481-ben *Chempezfola*, illetve *Chempezfalwa* alakban említik. Nevének előzménye a régi magyar *Chempez* személynév amely a régi *csempes* (= család) szóból származik.

Mindkét falu köznemeseké volt.

A köznemesi falvak lakói a Mohács utáni években, a reformáció hatására áttértek az evangélikus hitre. Ebben az időben Kopács a Bothka család birtoka volt.

A település jelentős történelmi épületekkel büszkélkedhet.

A kopácsi római katolikus templom a 13. század második felében épült román stílusban, mely egy ideig evangélikus fátemplom volt. A templomot Szent Mihály arkangyal tiszteletére szentelték és nagy valószínűséggel ugyanazok az építőmesterek építették, mint a jáki templomot. Eredendően egy mesterséges dombra épült, körben vizes árok vette körül. A templomban ma is láthatók a feltáráskor előkerült középkori freskótöredékek. Berendezése a 18. században készült, oltárképét Dorfmeister István festette.

A Csemesz család birtokát megszerző Csemeszházi Balogh Bertalan a 16. században kétszintes, síkmennyezetes kastélyt építtetett Csemeszházán. A Csemeszházi Balogh család kastélya és birtoka a XVII. század elején a Béri Balogh család kezébe került.

A Béri Balogh család közismert történelmi alakja a kuruc szabadságharc hőse, Béri Balogh Ádám a XVII. század végén a csempezházi kastélyt barokk stílusban átépíttette. Néhány évet itt töltött fiatal feleségével, Festetich Juliannával, majd 1699-ben 12 évre zálogba adta a kastélyt és a hozzá tartozó birtokot és Tolnában telepedett le. A késő-renaisszánsz kastély a XIX. század elejéig nem a törvényes örökösök, hanem többek között a vasi alispán, Rosthy István kezében is volt, csak a 18. század legvégén, illetve a 19. század első harmadában került vissza Balogh Ádám leszármazottaihoz, majd házasság révén a Sarlay-család kezébe.

1642-ben a kopácsi és csempezi nemesek falutörvényben szabályozták a települések rendjét. A rekatalizáció idejét a templom karzatára festett 1658-as évszám jelzi. A vallásukhoz hű evangélikusok utódai azonban a mai napig is helyben élnek.

A török hadjáratok, éhínségek, járványok ellenére is gyarapodó falvak maradtak - Csempezháza és Kopács. Csempezháza és Kopács a 19. század közepén egyesült.

Vas vármegye monográfiája szerint 1898-ban *Csempezháza-Kopácsban 38 ház és 284 lakosa volt. Postája Rum, távirója Szombathely. Birtokos gróf Cziráky János.*

A 19. század végén a település életében jelentős fejlődést eredményezett a Szombathely–Rum-vasútvonal megnyitása, majd az elemi iskola felépülése.

1910-ben Csempezházának 313 magyar lakosa volt.

1920 óta kisebb megszakításokkal folyamatos az amatőr színjátszás.

1965-ben új tanítói szolgálati lakást, 1966-ban művelődési otthont épített a falu. Annak ellenére, hogy 1966-ban megszűnt a közigazgatási, majd a termelészövetkezeti önállóság, hogy a fiatalok zöme városokba költözött, hogy 1978-ban a kisiskola is megszűnt, 1976-ban 10 éves szakszerű gyűjtőmunka eredményeként a rendbe hozott Balogh- Sarlay kiskastélyban megnyílt a helytörténeti múzeum, amely 1985 óta műemléki védelem alatt áll. 1982-ben megépült a „törpevízmű.”

Elkészült a temetői bekötőút, korszerűsítették a közvilágítást, fásítottak.

1991-ben megkezdődött az iskolaépület bővítése. 1992. augusztus 29-én felavatták a falu legfontosabb intézményét, az Óvoda, Iskola és Kultúra Házát. 1993-ban bevezették a földgázt és elkezdődött a községi sportközpont építése. Elsőnek az ikerpályás automata tekepálya nyílt meg a Kultúra Háza alagsorában. 1995-ben avatták fel a minden tekintetben korszerűen megépített füves sportpályákat, az esti mérkőzéseket és edzéseket is lehetővé tevő villanyvilágítással. 2006-ban kiépítésre került a szennyvíz csatorna rendszer.

2019-ben befejeződött Vasszécseny, Tanakajd és Csempezháza közös pályázata, melynek során teljes hosszában kiépült a kerékpárút Szombathelytől Rum községig, ez megnövelte Csempezháza népszerűségét is.

2022-ben befejeződött az orvosi rendelő felújítása és várhatóan 2024 év elején megnyitja kapuit a kialakításra kerülő új minibölcso.

A település bemutatása lakónépesség, állandó népesség, öregedési index, belföldi bevándorlások, természetes szaporodás tekintetében.

Csempeškopács a Nyugat-dunántúlon, Vas megyében a Szombathelyi Járásban található.

Vas megye Magyarországon a harmadik legkisebb megye, területe: 3336,1 km², lakossága 249.513 fő (2020.10.01-i adat)

2013-ban a járárok létrejöttével Vas megyében 7 járás alakult. Csempeškopács község a **Szombathelyi Járáshoz** tartozik, mely járás a megyében a legnagyobb. **Negyven település** járási szintű közigazgatási feladatait látja el. A járás lakosságszáma 111.259 fő (2022.10.01.)

Forrás: Készült a Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TelR) segítségével a Lechner Tudásközpont Informatikai osztályán

Az alábbi adat táblák Csempeškopács Község Önkormányzata HEP-jéhez készültek.
A táblák kitöltésének dátuma: 2023. november 4.
A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

Csempeškopács demográfiai fejlődése az utóbbi időben egyenletes értéket mutat, melyeket az alábbi táblázatok szemléltetnek.

Az 1. táblázat a lakónépesség változását mutatja az elmúlt 5 évben, a 2.1. táblázat a 2022. évi állandó népesség korcsoport szerinti megoszlását szemlélteti.

A lakónépesség és az állandó lakóhellyel rendelkező népesség száma általában eltérő.

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

Az állandó lakóhellyel rendelkező személyek esetén figyelembe kell venni azokat is, akiknek van máshol tartózkodási helye, de a csak tartózkodási hellyel rendelkező személyeket nem.

Az így kapott számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	313	bázis év
2018	318	101,60%
2019	307	96,54%
2020	293	95,44%
2021	306	104,44%
2022	322	105,23%

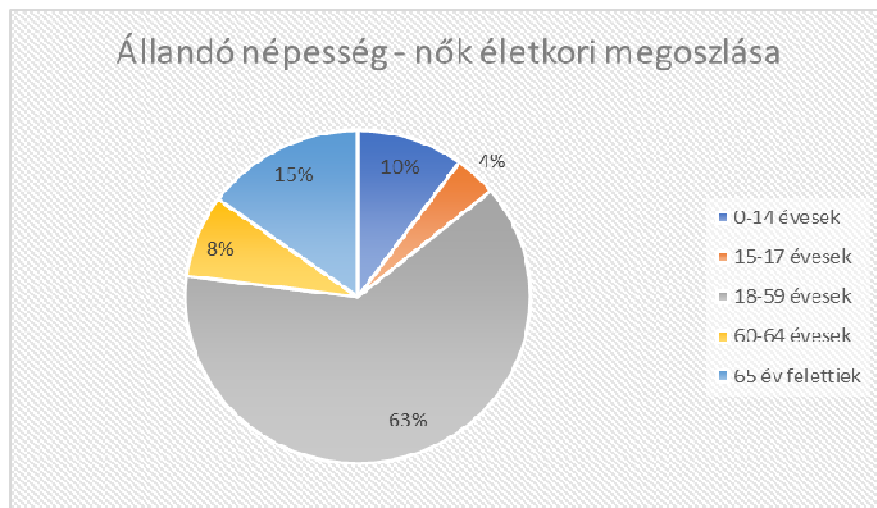
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

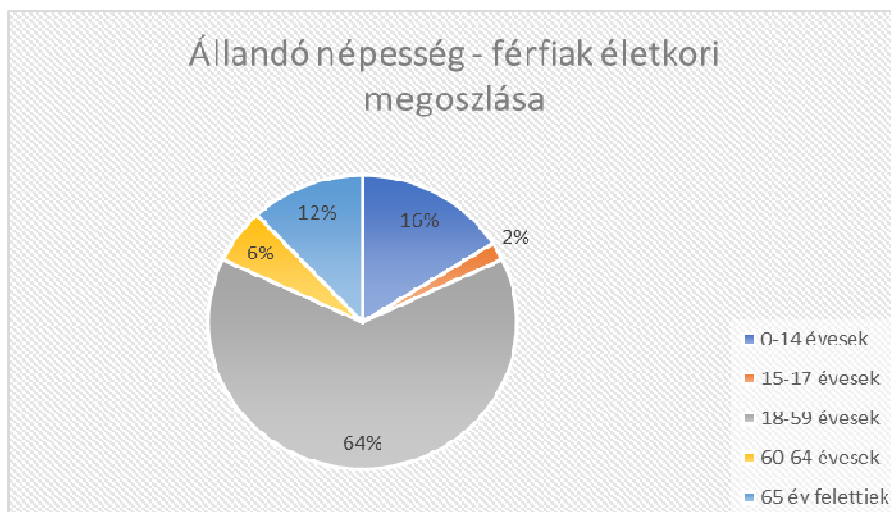

A táblázatból leolvasható, hogy az elmúlt 6 évben Csempeszkopács lakónépessége 2020-ig fokozatosan csökkent, majd 2020 után ugyanolyan intenzitással hirtelen megnőtt.

2. számú táblázat - Állandó lakosság összetétele nemek és korcsoport szerint (2022)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	172	158	330	52,12%	47,88%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	3,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	28	15	43	8,48%	4,55%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	7	11	1,21%	2,12%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	110	100	210	33,33%	30,30%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	9	12	21	2,73%	3,64%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	21	24	45	6,36%	7,27%

Forrás: önkormányzat saját 2022. december 31-i TSZR adatai

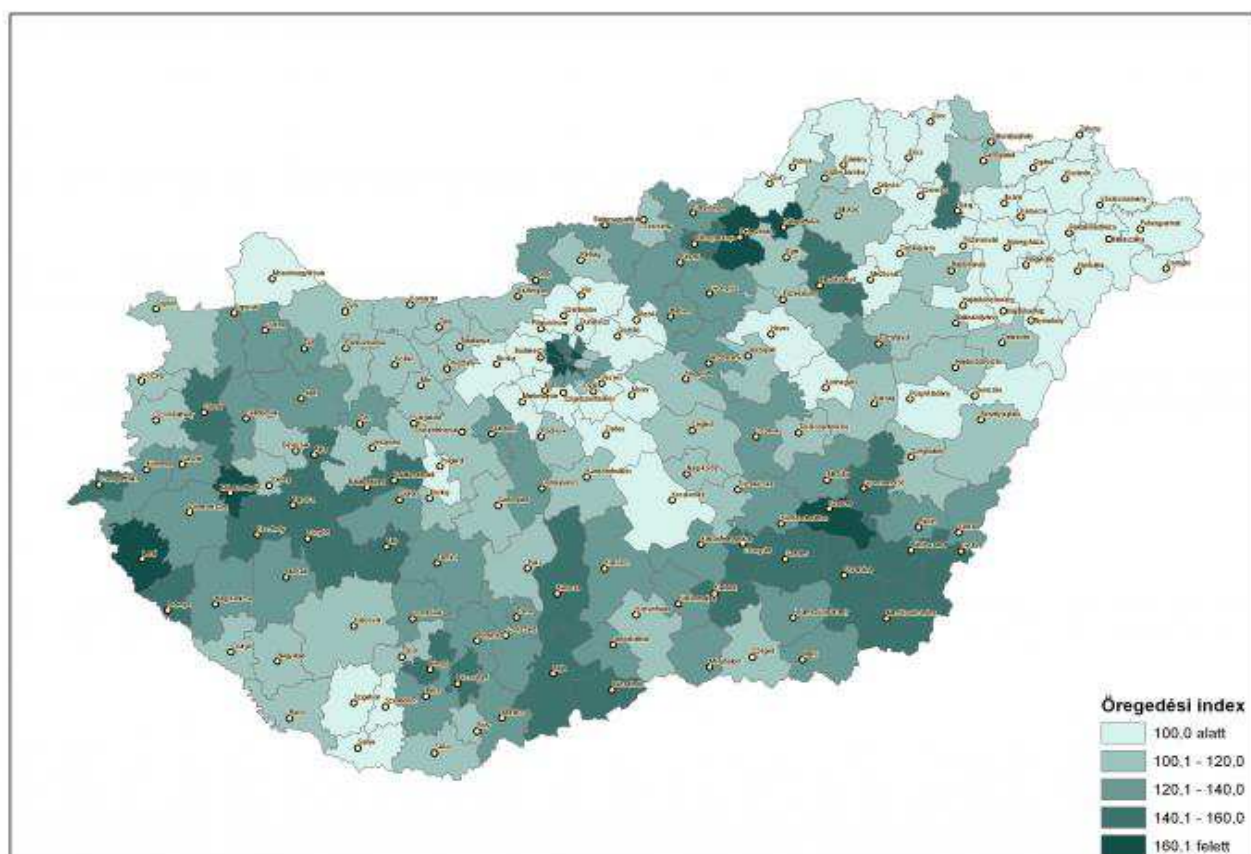
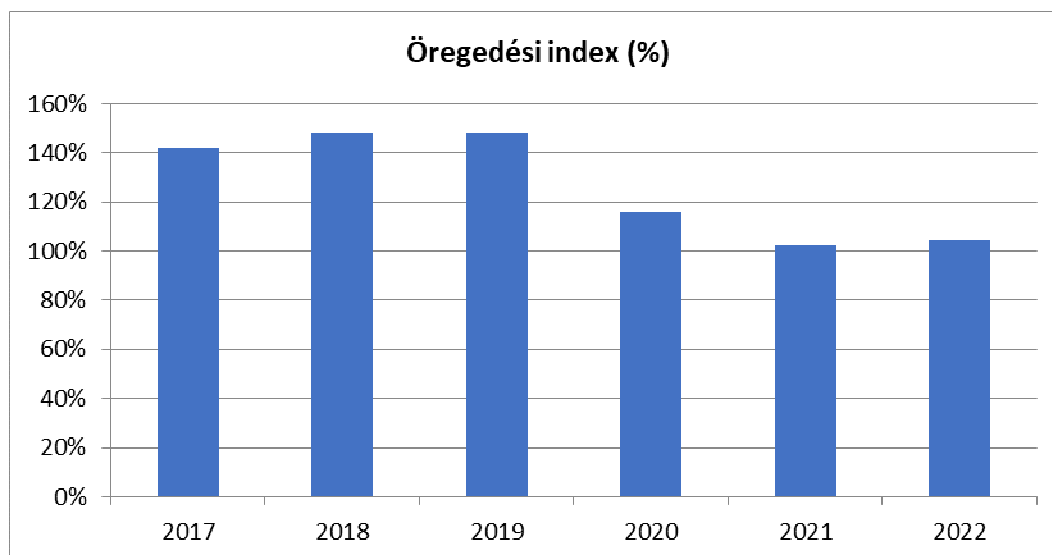

Csemeszkopács állandó népességének összetételét elemezve megállapítható, hogy a 14 év alatti férfiak száma több, mint a nők száma, mely megfelel a népesedés demográfiai jellemzőinek, mely szerint gyermekkorban több a fiú, mint a lány. A 18 éven felüli és a 60 év alatti korcsoport esetében már jellemzően a férfiak száma a több és a 65 éven felüli népesség esetében is érvényesülnek a népesség statisztikai tézisek, mely szerint a nők száma meghaladja a férfiak számát.

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó 65 évesek és annál idősebbek arányát mutatja.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	44	31	141,94%
2018	46	31	148,39%
2019	46	31	148,39%
2020	44	38	115,79%
2021	43	42	102,38%
2022	45	43	104,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR Térkép: TeIR Tematikus Térképek

A helyi esélyegyenlőségi program történeti adatainak elemzése szerint Csempeszkopács községet az országos és a járási adatokkal összevetve 2012-ig nem az előregedés jellemezte. Ez azt jelenti, hogy a fiatalok száma még meghaladta az idősek számát. Az öregedési index 2016-tól fokozatosan emelkedett és az utóbbi két évben jelentősen csökkent. Összehasonlítva a két korcsoport adatait megállapítható, hogy amíg az állandó lakosság 65 évesnél idősebb korosztályának száma közel állandó, addig a 0-14 évesek száma fokozatosan növekvő tendenciát mutat, mely az öregedési indexre pozitív hatással bír.

A népesség számának alakulását annak növekedését és csökkenését és a település öregedési indexét is alapvetően a természetes szaporodás és fogyás, valamint a vándorlási egyenleg határozza meg. A természetes reprodukció alapvetően az élve születések és halálozások számának alakulásától függ,

amelyeket egyenként is több meghatározó tényező befolyásol. A vándorlási egyenleget az állandó és ideiglenes jellegű be- és elvándorlások különbsége adja, amelyek szintén több külső és belső tényező eredményeként alakulnak.

Csempeszkopács vándorlási egyenlege 2019-ban és 2020-ban negatív irányba tolódott el. A beköltözők száma kevesebb, az elköltözés folyamatos. Ennek okaként kell megjegyezni, hogy a közeli és a távolabbi városok felsőfokú oktatási intézményeiben tanuló csempeszkopácsi lakosok közül tanulmányaik befejezésével csak nagyon kevesen térnek vissza a faluba. A községben a telkesítés folyamata ekkor kezdett elindulni. A tendencia így 2020 végére megfordult. Az eladott telkeken a házak szép lassan felépültek és az új lakók beköltöztek. Egyre több üres ingatlant vásároltak meg, elsősorban gyermekes családok, így a beköltözők száma hirtelen megnövekedett. Ezt mutatja 2021-ben a vándorlási egyenleg jelentős pozitívuma. A kialakított telkek eladását követően az önkormányzatnak újabb telkek kialakítására jelenleg nincs lehetősége, így az odavándorlás is jelentősen lecsökkent az elmúlt évben. A település jövőbeni településfejlesztési koncepciója: új területek szerzése, a további telkesítési törekvések és a település lélekszámának növelése érdekében.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	55,83
2018	9,51
2019	-25,60
2020	-33,33
2021	46,74
2022	16,18

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ha a vizsgált időszakot kiterjesztjük az elmúlt 20- 30 év vizsgálatára, akkor a népmozgalmi mutatók intenzitását figyelhetjük meg.

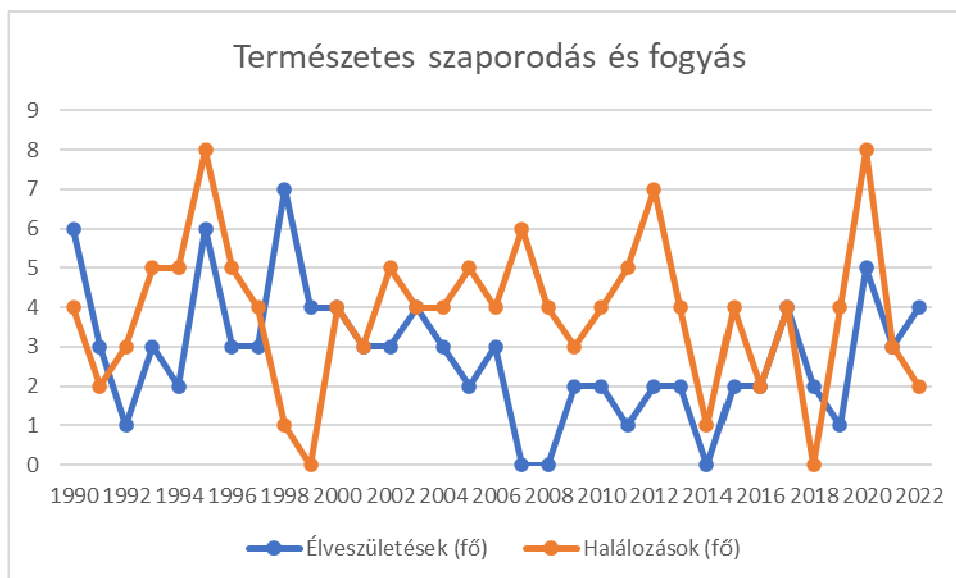
A településen az élve születések száma évek óta rendkívül alacsony, a halálozások száma pedig állandó, vagy magasabb, mint a születésszám.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2017	0,00
2018	6,34
2019	-9,60
2020	-10,00
2021	0,00
2022	6,47

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

1990-től a születésszám a község lakosságszámához viszonyítva megfelelő volt, 1998-tól 2001-ig az élve születések száma meghaladta a halálozások számát. 2001-től kezdődően azonban a születésszám csökkenés egyre nagyobb mértéket öltött, 2007-ben és 2008-ban Csemeszkopácson nem is született csecsemő. Az utóbbi időben is jelentősen elmarad a születésszám a halálozások számától vagy vele egyenlő.

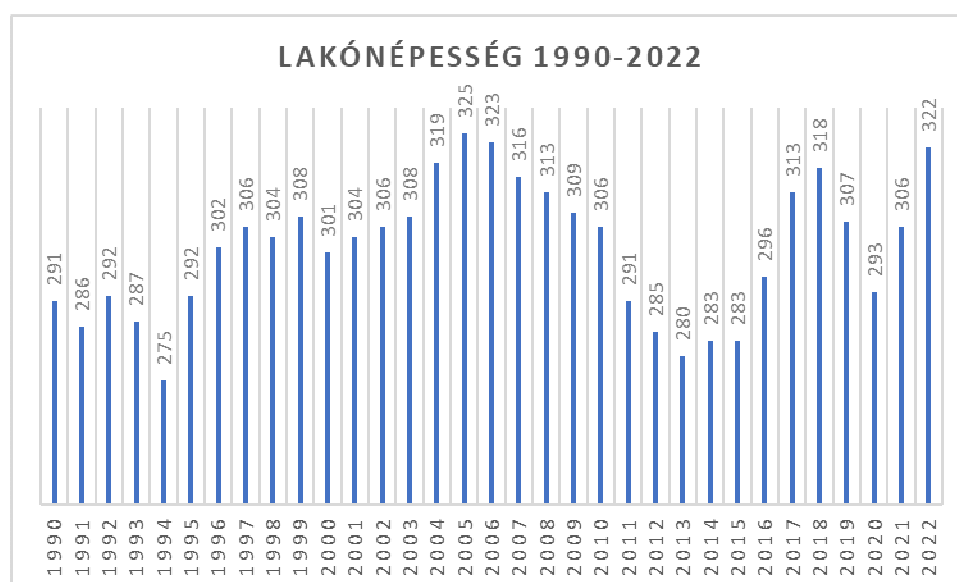

Összefoglalva tehát megállapítható, hogy az előző évek telkesítési folyamatát követő építkezések után történő beköltözések hatására csökken Csemepeszkopács öregedési index értéke.

Az idősek általában ragaszkodnak lakóhelyükhöz, amit csak nagyon ritkán és főként akkor hagynak el, ha megfelelő ellátásukat sem önmaguk sem mások már nem képesek otthonukban biztosítani.

A fenti jellemzők a település korszerkezet struktúráját is jelentősen megváltoztathatják.

Ez a változás, melynek során az idősek – inaktívak - számának emelkedése várható a település szociálpolitikája számára is komoly kihívást jelent amellett, hogy kedvezőtlen irányba befolyásolja a természetes népességnövekedés kilátásait. Tehát nagyobb figyelmet kell szentelni a fiatal korosztályok megtartására, illetve idecsábítására.

Megállapítható, hogy 1990-től a kezdeti hullámzó népességnövekedést követően 1995-től Csemepeszkopács lakosságszáma folyamatosan növekedett, mintegy 10 éven keresztül. 2006-tól azonban a lakosságszám számának csökkenése látható 2014-ig, ezt követően ismét emelkedés és egy bizonytalan hullámvázis érződik. Az elmúlt 30 év időszakát jelentősen meghatározták a térségre is jellemző szuburbanizációs folyamatok, melyek a vándorlási egyenleg pozitivitását okozták a község tekintetében. Ennek köszönhető a megemelkedett születésszám is, tekintettel arra, hogy a településre költözők jórészt fiatal családok voltak. A 90-es évek közepén és végén több ingatlan is épült a településen, a településfejlesztési hatásoknak

köszönhetően. Az önkormányzati telkek eladásának hatására, ismét meglendült a lakosság száma az elmúlt években.

A fenti demográfiai adatok és információk is jól mutatják, hogy a település életében is – akárcsak Magyarországon vagy a régióban - jelentős és hasonló változások voltak tapasztalhatók. Ezeket a változásokat olyan külső és belső tényezők okozták, melyek nehezen mérhetők fel (pl. települési előnyök és hátrányok, családi okok, generációs változások) és amely tényezők nagyobb régiókban is megfigyelhető általános társadalmi összetevők. (gazdasági folyamatok hatásai, gyermekvállalás időszaka kitolódott, kormányzati intézkedések, stb).

Értékeink, küldetésünk

Csempezkopács község 2013 óta rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal.

Feladatunk a településünkön lévő esélyegyenlőség szempontjából megcélzott célcsoportokra vonatkozó adatok összegyűjtése, elemzése, összehasonlítása megyei, országos adatokkal. Feladatunk továbbá, hogy a helyzetfelmérés adataiból intézkedési tervet készítsünk, amely segítségével biztosíthatjuk az esélyegyenlőség szempontjából fókuszban lévő csoportok felzárkózását, hátrányaik csökkentését-megszüntetését, mind az oktatás, lakhatás, foglalkoztatottság, szociális és egészségügyi ellátásokhoz való hozzáférés területén.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték, megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékos, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg, hogy a diszkrimináció tilalmának betartásán túl erőfeszítéseket tegyünk a nők, a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, az idősek, valamint a fogyatékkal élők esélyegyenlőségének javítása érdekében. Az esélyegyenlőségi politika tehát nem esik egybe az egyenlő bánásmód biztosításával: mindazon jogi és nem jogi eszközöket jelenti, amelyek azt a célt szolgálják, hogy mindenki egyenlő eséllyel érvényesülhessen az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb.-, de legalább is csökkenjenek az érintett célcsoportokat érő hátrányok.

Az emberek egymáshoz való viszonyulásán, társadalmi kulturáltságán múlik, hogyan bánt a másik emberrel. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség- és képességbeli hiányosságok orvoslása a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességeinek fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Csempezkopács Község Önkormányzat vallja, hogy az esélyegyenlőség biztosítása megillet mindenkit (függetlenül nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemi hovatartozástól, vallástól, családi állapottól) és tenni kíván ezen csoportok esélyegyenlőségének, egyenlőbánásmódjának biztosításáért.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csempezkopács település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,

a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

a diszkriminációmentességet,

szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését és *felülvizsgálatát* az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

A fenti jogszabályi előírásokra és változásokra figyelemmel Csempeszkopács Község Önkormányzata felülvizsgálta és módosította helyi rendeleteit. A változások főként a helyi szociális és gyermekvédelmi rendeletet érintették.

A településen igénybe vehető szociális és gyermekjóléti ellátások és támogatások szabályait, igénybevételének lehetőségeit Csempeszkopács Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális és gyermekvédelmi ellátásokról szóló 5/2021. (VII.16.) önkormányzati rendelete határozza meg.

A járási hivatalok létrejöttével már 2013. január 1-vel a járási hivatalok hatáskörébe került a korábban még az önkormányzatok rendeletében, illetve központi jogszabályban meghatározott és nagyrészt jegyzői hatáskörben lévő időskorúak járadéka, az ápolási díj, az alanyi és normatív közgyógyellátás, valamint az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

2015. március 1. napjától az állam által – a járási hivatalok útján – biztosított kötelező ellátások körébe került át az aktív korúak ellátása (melynek két formája a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, illetve az egészségkárosodási, valamint a gyermekfelügyeleti támogatás). A kötelező, állam által biztosított segélyek közül – kifutó jelleggel - kikerült a lakásfenntartási támogatás és az adósságkezelési szolgáltatás, továbbá a méltányossági közgyógyellátás, valamint a méltányossági ápolási díj is.

Az önkormányzatok által biztosított ellátás neve 2015. március 1. napjától egységesen települési támogatás. (Nincs már átmeneti segély, önkormányzati segély, temetési segély megnevezés) Annak eldöntése, hogy egy-egy önkormányzat a települési támogatás keretében milyen célokra, milyen feltételekkel és milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az adott önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik, annak csupán egyetlen egy korlátja van, ugyanis az Szt. a 45. § (3) bekezdésében úgy rendelkezik, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A Képviselő-testület a helyi rendeletének megalkotásakor nagymértékben

támaszkodott a település területén az utóbbi időszakban megfigyelhető szociális problémák figyelembevételére, valamint a hatósági ügyintézés során szerzett tapasztalatokra. Olyan rendelet megalkotását tűzte ki célul, amellyel arra törekszik, hogy a támogatást ténylegesen azok vegyék igénybe, akik arra rászorultak, illetve, hogy a terhek igazságosan osztdjanak el, továbbá a jogosultság megszerzése mellett a kötelezettségeinek is tegyen eleget az érintett személy.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőséget segítő helyi rendeletek, határozatok a település szociálpolitikai intézkedéseit, az ezzel kapcsolatos elveit határozza meg. A központi jogszabályok által megfogalmazott előírásokat, lehetőségeket, kötelezően ellátandó feladatokat az önkormányzat helyi rendeleteiben, a helyi sajátosságok és anyagi lehetőségei figyelembevételével határozza meg, illetve látja el. Igyekszik a rászorultságot a jogszabályi elvárásnál pozitívabban elbírálni, nagyobb esélyt adni az egyéneknek, a közösségnek. Az önkormányzat ugyancsak rendeleteiben szabályozza és határozza meg a beavatkozási területeket – foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, oktatás, - gyermekek és idősek, fogyatékkal élők és munkanélküliek támogatásának irányát, mértékét és az ellátások biztosítását. A minőségi ellátások megszervezése érdekében a község a kistérségi együttműködésben biztosít szolgáltatásokat.

Az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok, a gyermekek, romák, nők, fogyatékkal élők számára helyzetű, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára ingyenes.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékkal Élők Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó különösen az alábbi országos stratégiák:

· „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Megalkotását három fő indok vezérelte:

- _ Csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.
- _ A szegénységi ciklus megszakításának szükségessége.
- _ Közös érdek az ország fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődése.

· Új Roma Stratégia (2019-2030)

Az Országgyűlés a magyarországi cigány, illetőleg roma népesség sikeres társadalmi integrációjának elősegítésére, építve és számítva az állami és az önkormányzati szervek, az egyházak, a gazdasági élet szereplői, a helyi közösségek, a civil szervezetek együttműködésére, és a célcsoport aktív bevonására, a programok tervezése, megvalósítása és értékelése fázisokban – a cigányság érdekképviselőt ellátó szervezetekkel egyetértésben – alkotta meg az Új Roma Stratégiát. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani. A Stratégiai Tervben meghatározott feladatok elsősorban területi (hátrányos helyzetű térségek, települések) és szociális szempontok (pl. hátrányos helyzet, tartós munkanélküliség, alacsony iskolai végzettség, stb.) - illetve ezek metszete - alapján határozzák meg a legfontosabb intézkedéseket, amelyek hosszú távon biztosíthatják a legszegényebbek - köztük nagy arányban romák – valós társadalmi és gazdasági integrációját. A négy prioritási területen elsősorban a szociális és területi szempontok alapján indokolt a feladatokat megfogalmazni. Az antidiszkrimináció és a kultúra (roma kultúra, hagyományok megőrzése) területén van lehetőség arra, hogy az egyes intézkedésekben a romák, mint önálló célcsoport kerüljenek meghatározásra.

· Időügyi Nemzeti Stratégia (2022-2024)(2023-204)-

Az Országgyűlés határozatban fogadta el az Időügyi Nemzeti Stratégia című stratégiai programot. Az Időügyi Nemzeti Stratégiában a cselekvés iránya, az elérendő célok, valamint a célokban megfogalmazottak eléréséhez szükséges fejlesztendő területek kerülnek meghatározásra. A magyarországi időspolitika egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak esélyegyenlőségének megteremtése az élet valamennyi területén. Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, az ellátásokhoz való hozzáférés akadályozottsága, a társadalom viszonyulása az időskorhoz, a média, kommunikáció területén. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak.

· Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országos Fogytékosságügyi Program tartalmazza azokat a középtávon elérendő célokat, szükséges lépéseket, fő irányokat, amelyek a fogyatékos személyek –fogyatékból adódó –hátrányainak leküzdését segítik elő.

Az Országgyűlés fenti számú határozatában – többek között – felkérte a Kormányt, hogy:

- _ jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket,
- _ kormányzati szakpolitikai programokban gondoskodjon – a mindenkor költségvetési lehetőségek figyelembevételével – a megállapított feladatok és célkitűzések megvalósításának mérhető indikátorokat is magában foglaló eszközrendszeréről, a szükséges eszközökről és azok felhasználásáról; gondoskodjon továbbá arról, hogy a központi költségvetés tervezése során az érintett fejezetek felügyeletét ellátó szervek vezetői vegyék figyelembe a Programban meghatározott célokat;
- _ az első, 2015–2018. évekre vonatkozó Intézkedési Tervet (szakpolitikai program) a feladatok és a felelősök meghatározásával a Program elfogadását követő három hónapon belül dolgozza ki.

Az Országgyűlés fenti számú határozatával felkérte továbbá a fogyatékos személyek érdekvédelmi és a nekik szolgáltatást nyújtó nonprofit szervezeteket, a helyi önkormányzatokat, a kormányzati és önkormányzati intézményeket, a sportszövetségeket, sportszervezeteket, a munkáltatókat, hogy tegyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért; a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket érintő társadalmi szemlélet kedvező irányú megváltoztatásában;

_ a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Tekintettel arra, hogy a települések fejlesztéséhez óhatatlanul szükség lesz az állami és uniós források igénybevételeire, a hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele pedig a települések esélyegyenlőségi programjának megléte fontos, hogy a települések önkormányzatai az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény alapján 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadjanak el, melyet meghatározott időszakonként felülvizsgálunk.

A helyi esélyegyenlőségi program pontos megfogalmazásához feltétlenül át kell tekinteni és számba kell venni a meglévő koncepciókat, fejlesztési terveket és stratégiákat általánosságban és az önkormányzat által fenntartott intézményekre, valamint az önkormányzat által nyújtott szolgáltatásokra vonatkozóan egyaránt.

Csemeszkopács Község Önkormányzata az alábbi koncepciókkal, programokkal, tervekkel rendelkezik:

Költségvetési rendelet - melyet polgármester előterjesztésére az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. §-a szerint minden év február 15-ig a képviselő-testület elfogad.

Gazdasági program – Magyarország önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzelését rögzíti.

Településszerkezeti terv - a 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait a környezet javítása, vagy szinten tartása érdekében.

Településfejlesztési Koncepció – az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati döntéseket rendszerbe foglaló, dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. Olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi program hozzá tud járulni.

Csemeszkopács Község Önkormányzatának Településfejlesztési Koncepciója olyan prioritásokat határoz meg, amelyekhez a települési esélyegyenlőségi program hozzá tud járulni.

A program prioritásai a következők:

Az életkörülmények színvonalának fejlesztése, az önkormányzati feladatok minél magasabb színvonalon való ellátása. A társadalmi kapcsolatok erősítése, a népességszám megőrzése és kisebb mértékű emelkedése: e területen a gyermekek helyben történő színvonalas ellátását, a szociális ellátás fejlesztését, (idősek nappali ellátása, időskorúak, elesettek természetbeni támogatása, családsegítés), falukép fejlesztést, természetvédelem, környezetfejlesztést emeli ki program, segítve ezáltal az egyenlő esélyek biztosítását és a minőségi élet feltételeit az itt élő lakosság számára.

A koncepcióban meghatározott gazdaságfejlesztés kiemelt célja, hogy tranzit forgalomra épülő szolgáltatások, vállalkozások megtelepülésére lehetőséget teremtve biztos bevételi forrást teremtsen a település és annak lakói számára.

Cél kell, hogy legyen a településen a vállalkozások megtelepedésének elősegítése, a már működő vállalkozások megerősítése, a helyben foglalkoztatottság növelése, szolgáltatások színvonalának emelése.

A 87-es főút vonal közelsége lehetőséget teremt az idegenforgalom növelésére, melyhez nagymértékben hozzájárul, történelmi jelentőségű Árpád kori temploma, a templomot körülvevő egyedi hangulatú térrel, mely minden évben megteremti a község idegenforgalmi nevezetességének a Középkori Vásárnap

megtartásához szükséges hangulatot.

A Balogh-Sarlay kastélyban létrehozott Múzeum értékes néprajzi és helytörténeti kiállításainak népszerűsítése, értékeinek megőrzése, fenntartása érdekében gyermekek fiatalok számára táborok, szakköri foglalkozások szervezése is növelné a térség lehetőségeit.

A község földrajzi elhelyezkedése alapján létrehozható akár egy borút példájára működő „kastély út” is, mely a környék kastélyait fűzné fel, Rumtól Csempeškopácson át, Vasszécseny, Tanakajd, Táplánszentkereszt nevezetességeinek érintésével a megyeszékhelyig.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Csempeškopács a Szombathelyi Többcélú Kistérségi Társulás tagja.

Vas megye székhelyének környékén 1996-ban 40 település hozta létre a Szombathelyi Kistérségi Társulást elsősorban a területfejlesztésről és területrendezésről szóló törvény által biztosított fejlesztések összehangolására, a közös területfejlesztési koncepciók, programok, javaslatok és tervek kialakítására.

A kistérség központja kezdetben Szombathely volt, Vas megye székhelye. A kistérség Vas megye nyugati részén helyezkedik el, nyugaton több mint 50 kilométeren határos Ausztriával, annak keleti tartományával, Burgenlanddal.

Később a társulás célja lett, hogy a kistérség településein élő polgárok részére olyan feladatellátásokat is biztosítson, melyeket a községek önállóan nem tudnak lakóiknak megszervezni, ezért a társulást alkotó települések együttműködése időközben kibővült az egészségügy, közoktatás, szociális ellátás, belsőellenőrzés és könyvtári szolgáltatási feladatok közös intézésével és ezáltal vált többcélú kistérségi társulássá.

A Társulási Megállapodásban vállalt feladatellátás a komplex esélyegyenlőségi terv szempontjából a következő:

- *a települési önkormányzatok kötelező és önként vállalt oktatási- nevelési, feladataiban az együttműködés koordinálása, segítése: Pedagógiai szakszolgálati tevékenység (gyógypedagógiai tanácsadás, fejlesztő felkészítés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, továbbtanulási pályaválasztási tanácsadás.*
- *Egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó – háziorvosi- Központi Ügyelet működtetése, a kistérségi központban, a mentőállomáshoz csatoltan,*
- *szociális és gyermekjóléti feladatok (gyermekjóléti szolgálat, családsegítés, házi segítségnyújtás)*
- *a költségvetési szervek belső ellenőrzése,*
- *az önkormányzatok érdekképviselője a szilárd hulladék közszolgáltatás ellátásban,*
- *területfejlesztési projektek végrehajtása.*

A Szombathelyi Többcélú Kistérségi Társulásban 2013. júniusától folyamatosan több változás történt. A Társulást már nem 40 település alkotja, a települések száma kezdetben 34, majd 2021. januártól 26 településre redukálódott. Szombathely Megyei Jogú Város is kilépett a társulásból, intézményei a társulás keretei között 2016. januártól már nem látják el a gyermekjóléti és egyéb szociális segítés feladatait.

A Kistérség többcélú megnyilvánulása folyamatosan eltűnt

- *a települési önkormányzatok kötelező és önként vállalt oktatási- nevelési, feladataiban az együttműködés koordinálása, segítése: Pedagógiai szakszolgálati tevékenység (gyógypedagógiai tanácsadás, fejlesztő felkészítés, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, továbbtanulási pályaválasztási tanácsadás) 2013-tól a Szombathelyi Tankerület feladata lett*
- *szociális és gyermekjóléti feladatok (gyermekjóléti szolgálat, családsegítés, házi segítségnyújtás) ellátásáról minden önkormányzat saját maga gondoskodik 2016-tól*
- *a költségvetési szervek belső ellenőrzésére az önkormányzatok külön-külön kötöttek szerződést belső ellenőrrrel*
- *az önkormányzatok érdekképviselője a szilárd hulladék közszolgáltatás ellátásban, egy másik társulás a Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás feladata, egyebekben az*

elmúlt 5 évben a szilárd hulladék szállításának központosítása révén jelentős változások történtek, a kistérségnek már feladata ez ügyben nincsen.

A Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása 2016- év elejétől székhelyét Vasszécsenybe helyezte. Jelenleg 26 önkormányzat a kistérség tagja, melynek egyetlen feladata a kistérség, vagyis a vidék számára megfelelően biztosítani, szervezni és működtetni a központi orvosi ügyeleti ellátást. A központi ügyeleti ellátást jelenleg 35 település veszi igénybe.

Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása 2011-2016. közötti időszakra 2011. augusztus 1. napján elfogadta a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulás Esélyegyenlőségi Helyzetelemzését és Intézkedési Tervét.

Újabb Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési terv 2016 óta nem készült.

A Társulási Esélyegyenlőségi Program elfogadását megelőzően a Társulás egyeztetett a kistérségi településekkel, így Csempezkopács községgel is, amelynek során konzultáció és véleményformálás lehetőségét minden, a megvalósításba bevont szakmai és társadalmi partner számára biztosította.

Annak érdekében, hogy az Esélyegyenlőségi Program megvalósítása hatékony, a tervezett intézkedések hosszú távú érvényesülése, fenntartható fejlődése biztosított lehessen, Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása Társulási Esélyegyenlőségi Fórumot állított fel és működtet. Az esélyegyenlőségi fórum működése jelenleg kérdéses.

Pedig az esélyegyenlőségi tervezés segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási, szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.

Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahely-teremtési kezdeményezések támogatása.

Fiatalok lakosság problémáinak felkarolása és kezelése

Szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása)

Közbiztonság, bűnmegelőzés

Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutathatnak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára az összefüggő esélyegyenlőségi tervhez szükséges információk rendelkezésre állnak.

A települési esélyegyenlőségi program a az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum alapján készült.

A helyzetelemzés elkészítéséhez a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul. Emellett a Vasszécsenyi Közös Önkormányzati Hivatal által szolgáltatott adatok, a település ismerete és az elektronikus média is hasznos információkkal szolgáltak.

A települési önkormányzat nem rendelkezik a Települési Esélyegyenlőségi terv elkészítéséhez szükséges kellő mennyiségű és minőségű, az öt beavatkozási területre (foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, és oktatás), valamint a három kiemelt célcsoportra (romák, nők, fogyatékkal élők) vonatkozó adattal, információval. Ez utóbbi három területről az információszerzés még nehézkes.

Az adatok gyűjtése elsősorban a fogyatékos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerepéről volt problémás. Az adatgyűjtést mindig nehézkes, az elérhető statisztikai elemzések bonyolultság miatt.

Csempeszkopács alig több, mint 300 lakosú település, ezért az esélyegyenlőségi szempontból érintett társadalmi csoportok helyzete viszonylag jól követhető.

Az esélyegyenlőségi program elkészítéséhez a településen élő személyek egészségügyi, lakhatási, szociális, oktatási és foglalkoztatási helyzetének megfelelő feltérképezése is, a jelenlévő problémák, hiányosságok, gátló tényezők pontos beazonosítása, e tényezők felszámolása, megelőzése, valamint a kiemelt célcsoportok hátrányainak kompenzálását segítő adatok gyűjtése kiemelt fontosságú

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységnek nincs mindenki számára elfogadott, örökérvényű definíciója.

Általában azokat a területi egységeket tekintjük mélyszegénység által sújtott településeknek, településrészeknek, ahol „a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási ráta, erős települési, lakóövezeti térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratermelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.” forrás: TÁMOP – pályázati kiírás.

Ezen meghatározást alapul véve Csempezkopács község nem tartozik a mélyszegénység által sújtott települések közé.

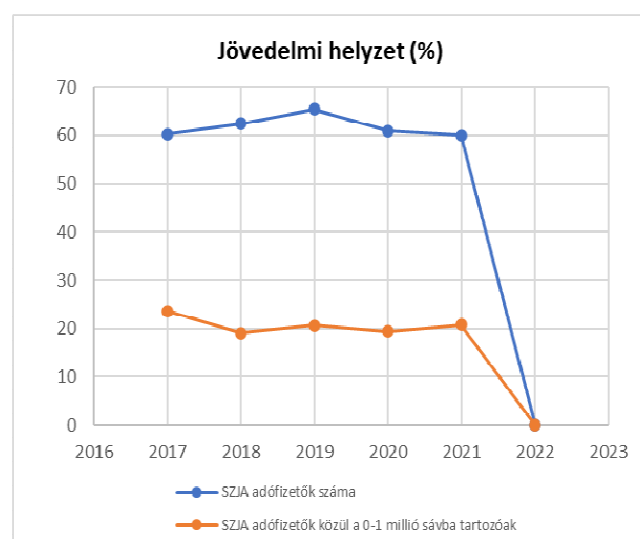
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Csempezkopácsra a 2017. évtől az adófizetők száma állandósult, ők rendszeres munkát végeznek és munkajövedelemmel rendelkeznek, így személyi jövedelemadó befizetésével járulnak hozzá a közterhek viseléséhez. Az SZJA adófizetők aránya a 2017. évtől 2019-ig fokozatosan emelkedett, majd 2020-ra kismértékben csökkent és stagnál.

A 2017. évtől állandósult azoknak az SZJA adófizetőknek az aránya, akik a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartoznak.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2017	60,25	23,71
2018	62,39	19,12
2019	65,41	20,67
2020	60,90	19,47
2021	60,00	20,83
2022	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítettünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól nincs megfelelő adatunk.

Mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen, ennek megítélése, mint „kategória” behatárolása országtól függően más és más.

Ennek mérésére a fejlődő országokban és a fejlett világban, más mutatókat használnak. Így Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. A fogalmak, nem azonos élethelyzetet fednek, általánosan elmondható, hogy a szegényebb országok szegényei sokkal szegényebbek, mint a gazdagabb országban élő alacsony társadalmi státuszúak. Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életminőséget tesz lehetővé. A Központi Statisztikai Hivatal 1991 óta évente közölte a számított létminimum értéket. 2015-ben a KSH bejelentette, hogy szakmai okok miatt nem folytatja a létminimum-számítás közzétételét. A létminimum összege azt mutatja, hogy mekkora

jövedelem szükséges egy háztartásnak ahhoz, hogy biztosíthassa tagjai számára a folyamatos életvitellel kapcsolatos szerény - a társadalom adott fejlettségi szintjén konvencionálisan megfelelőnek minősülő - szükségletek kielégítését. Az általunk is kimutatott létminimum tehát nem szegénységi küszöb, hanem olyan jövedelem, amely az alapvető szükségleteken túli igények kielégítését is lehetővé teszi. Magyarországon 2019-ben - a Policy Agenda társadalompolitikai elemzéseket végző intézet közlése szerint - az egy főből álló háztartás létminimum összege 124.820 Ft. Ez a réteg becslések szerint a népesség 30-40%-át teszi ki. Ekkora tömeget a szociálpolitika képtelen eltartani, így a mélyszegénység határát az öregségi nyugdíjminimum 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

Csempeszkopács a szociális támogatásokat egy-két esettől eltekintve szinte évek óta ugyanazok a személyek veszik igénybe, ezért növekedésről és csökkenésről nem beszélhetünk, pozitívként értékelhető, hogy számuk elenyésző. Az önkormányzat számára rendelkezésre jutott adatokból azt is megtudhatjuk, hogy Csempeszkopácson élnek olyan emberek is, akik bár a mélyszegénységben tengetik életüket helyzetük megoldására más megoldást találnak és nem kérnek segílyt, támogatást az önkormányzattól.

A szegénységben élők ingatlanai – az önkormányzathoz érkezett adó- és értékbizonyítvány kiállítására vonatkozó kérelmek alapján – jelzálogjoggal és végrehajtási joggal terheltek, sok esetben közüzemi számlák kifizetlensége miatt. Egyes ingatlanokban a villanyórák lecserélésre kerültek, és amennyiben a fogyasztó jogosult rá előre fizető mérő felszerelését végezte el a közüzemi szolgáltató. A közüzemi szolgáltatók központi jogszabály alapján biztosítják a védendő fogyasztók nyilvántartásába való felvételét annak a fogyasztónak, aki, - vagy akinek családjában él olyan személy, aki- szociális helyzete vagy fogyatékosága miatt rászorulóknak minősül.

A szegénységben élő családok megélhetésüket biztosítandó települési támogatást, szociális tűzifát, rendkívüli, illetve rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kaphatnak. A rászoruló családok gyermekei az oktatási-nevelési intézményekben ingyenes étkeztetésben részesülhetnek.

Magyarországon a roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan nincsenek pontos adatok, általánosságban azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb.

Hazánkban azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzeti, etnikai csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely kisebbségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (lásd A nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló 1993. évi LXXVII. törvény 7. § (1)-(2) bekezdését.)

Nem áll rendelkezésünkre adat arra vonatkozóan, hogy Csempeszkopácson hány fő vallja magát roma kisebbséghez tartozónak. De elenyésző számukat mutatja az is, hogy Roma önkormányzat a településen nem működött és nem működik.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A Helyi esélyegyenlőségi programban a táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Az ország fejlődése és benne élők számára fontos társadalompolitikai, piacgazdasági kérdés, hogy valaki adófizető, vagy segélyből tengődő munkanélküli. Az embereknek szüksége van kiszámítható jövőképre,

biztos megélhetésre. Rendszeres jövedelem nélkül egyének, családok, települések, illetve kistérségek mehetnek tönkre. Ez kihat az egészségügyre, az oktatásra, a szociális területekre, a közbiztonságra és számos más területre. Ahol van munkalehetőség ott van a fejlődés, a fejlődést látva fokozódik a település szerepe, jelentősége, nő a lakosságszám, ami generálja a további gyarapodást. Ahol nincs munkalehetőség onnan elköltöznek az emberek, értéktelenné válik a település.

Nemcsak a munkahely teremtésre, hanem a munkahelyek megtartására is nagy gondot kell fordítani. Az elmúlt időszakban megfigyelhető gazdasági átalakulás következtében nagymértékben változott a falvak gazdasági szerepe, jelentősége. Korábban szinte minden településen működött mezőgazdasági szövetkezet, melyek - csak kevés kivétellel - megszűntek, a dolgozók száma a felére csökkent.

A mezőgazdaság visszaszorításával az alacsonyan képzett vagy képzetlen réteg egyik legnagyobb foglalkoztatója szűnt meg a hátrányos helyzetbe, a kilátástalanságba taszítva jó pár embert. Ezen emberek foglalkoztatottsága folyamatosan akadályokba, nehézségekbe ütközik már évek óta, munkaerő képességük alapvetően is, de az évek során még inkább megkopott, egy részük nincs is munkára képes állapotban. A szolgáltatóipar és a versenyszféra, mely manapság a munkaerő legnagyobb felvevő piaca alkalmatlan arra, hogy ezen munkavállalók részére munkát biztosítson.

Ez a folyamat megfigyelhető Csemeszkopácson is a korábban jelentős mezőgazdasági munkavállalók nagy része már nyugdíjban van, a fiatalabbak a közeli városokban helyezkedtek el vagy éppen magánvállalkozásban folytatnak mezőgazdasági tevékenységet.

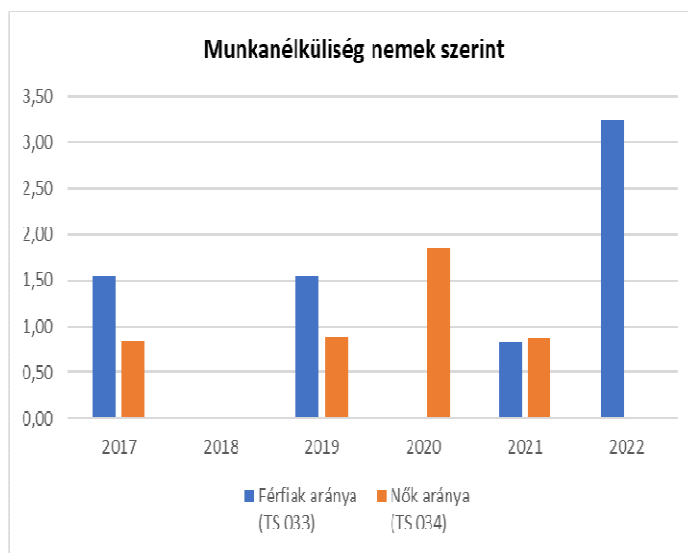
A községben működik egypár vállalkozás, melyek ugyan foglalkoztatnak helyi lakosokat, de általában az ingázás jellemző községünk aktív korú népességére is. A megyeszékhely közelsége miatt ez különösebb problémát nem is jelent tekintve a megfelelő autóbusz közlekedést, illetve az utóbbi időben megnövekedett személygépkocsi parkot.

Meg kell azonban jegyezni, hogy a regisztráltak száma nem feltétlenül tükrözi a tényleges munkanélküliséget, mert vannak, akik alkalmi munkavállalóként itthon vagy a szomszédos országokban dolgoznak.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,55	0,85	1,20%
2018	0,00	0,00	0,00%
2019	1,55	0,89	1,22%
2020	0,00	1,85	0,93%
2021	0,83	0,87	0,85%
2022	3,25	0,00	1,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

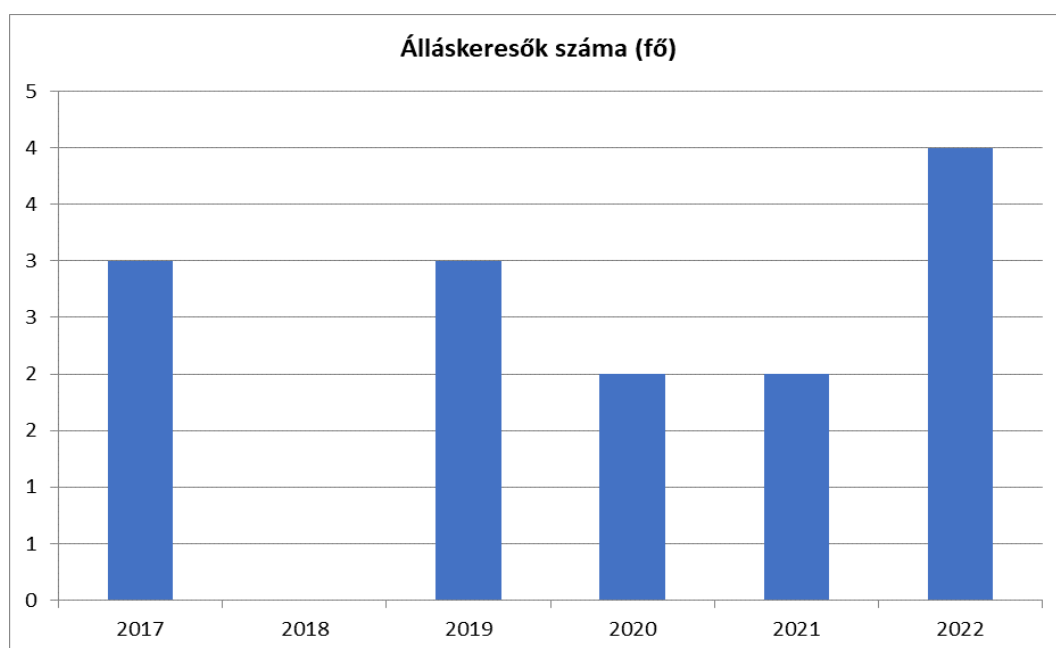
A táblázat adatai szerint a településen az aktív korú lakosságon belül a munkanélküliek száma az elmúlt 5 évben 1,5 % alatt van. Ez az érték az országos, megyei és a kistérségi munkanélküliségi rátával összehasonlítva a település szempontjából kedvező mértékűnek tekinthető, de ez nem jelenti azt, hogy az aktív korúak közel 98 %-a foglalkoztatott, ugyanis a 15-22 éves korosztály nagyobb része még az oktatási, képzési idő meghosszabbodásának eredményeképpen tanuló, vagyis inaktív.

Ebben a korcsoportban vannak azok a 60. életévüket még be nem töltött személyek is, akik korhatár előtti nyugellátásban részesülnek, vagyis szintén inaktívak és ebben a csoportban szerepelnek azok a személyek is, akik gyermekgondozási díjban, gyermekellátási segélyben vagy gyermeknevelési támogatásban részesülnek, illetve

néhányan rokkantsági ellátásban, rehabilitációs járadékban vagy egyéb rendszeres pénzellátásban részesülnek, vagyis szintén inaktívak.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	3	0	3	2	2	4
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	33,33%	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	33,33%	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1,00	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	%	33,33%	-	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0,00	0,00	1,00	2,00	1,00	1,00
	%	0,00%	-	33,33%	100,00%	50,00%	25,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	25,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	1,00	2,00
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	50,00%	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A Csemeszkopácson élő 50-55 év közötti regisztrációval rendelkező munkanélküli lakosok között is megfigyelhető, hogy a munkanélküliek jellemzően az idősebb korosztály képviselői a többi korcsoportban a munkanélküliség elhanyagolható.

180 napnál hosszabb ideje munkanélküliek összehasonlítása nemek szerint

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül (TS 058)
	%	%
2017	33,33	0,00
2018	0,00	0,00
2019	0,00	0,00
2020	50,00	100,00
2021	50,00	0,00
2022	75,00	0,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

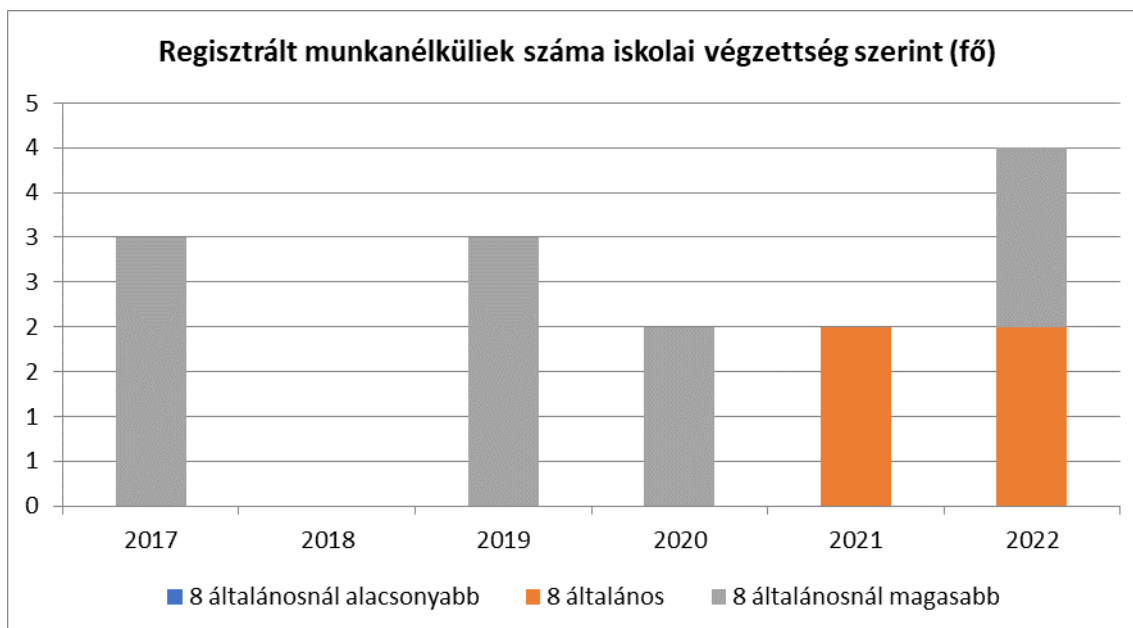
A tartós munkanélküliek egy része évente részt vesz az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatásban, mely az elmúlt évek alatt egyetlen esélyüké vált. A tartós munkanélküliek másik része vagy alkalmi munkavállalóként vállal munkát vagy családban él eltartottként.

A helyi társadalmi viszonyokat ismerve kijelenthető, hogy élnek olyan emberek is a településen akik aktív korúak, de nem vesznek részt munkaerő piacon és regisztrálva sincsenek a munkaügyi központban. Az ő helyzetük és számuk ismeretlen. Tekintettel arra, hogy Csemeszkopács a nyugati határ mellett fekszik többen járnak a településről a közeli Ausztriába dolgozni, akik szintén nem jelennek meg a magyar munkaerő piacon. Számuk nem meghatározható.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	3	0	0,00%	0	0,00%	3	100,00%
2018	0	0	-	0	-	0	-
2019	3	0	0,00%	0	0,00%	3	100,00%
2020	2	0	0,00%	0	0,00%	2	100,00%
2021	2	0	0,00%	2	100,00%	0	0,00%
2022	4	0	0,00%	2	50,00%	2	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A népesség iskolai végzettség szerinti összetételére alapvetően jellemző, hogy a 15 és idősebb korú népességből elsősorban a nyugdíjas korú népesség az, akik nem rendelkeznek 8 általános iskolai végzettséggel. Figyelemmel arra, hogy a munkanélküliek iskolai végzettség szerinti összetételénél csak az aktív korú népesség körében vizsgálódunk már nem találkozunk, vagy csak nagyon ritkán olyan személlyel, aki nem végezte el az általános iskola 8 osztályát.

A táblázatból az is kiderül, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők száma magasabb a munkanélküliek körében. Csempevizsgálatok esetében duplája minden évben. Ennek oka, hogy a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettség magába foglalja a szakiskolai, szakmunkás végzettséget, a gimnáziumi, szakközépiskolai érettségit, végzettséget, valamint a főiskolai, egyetemi végzettséget, mivel ebbe a kategóriába tartozók létszáma is többen vannak, ezért fordul elő, hogy a munkanélküliek körében is magasabb az arányuk.

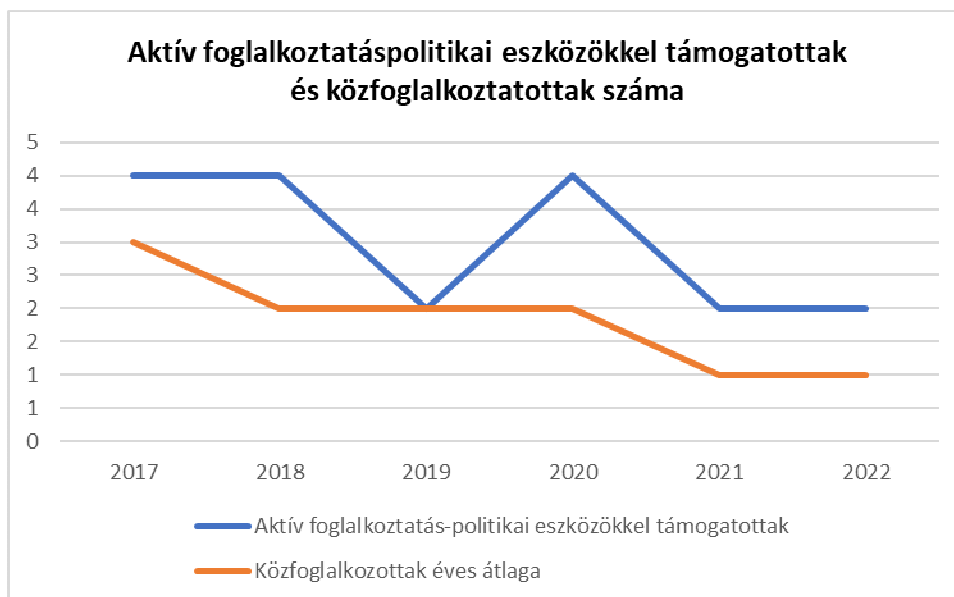
Volt 15 évnyi időszak, amikor a tankötelezettség életkori határát a 18. életév betöltéséhez kötötték, vagyis a 8 általános elvégzését követően minden gyermeknek tovább kellett tanulni, ezzel megnövelték az esélyét annak, hogy a fiatalok 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséget szerezzenek.

Ha a településen élők közül valakinek nincs meg a 8 általános iskolai végzettsége, vagy nincs középfokú végzettsége az legközelebb Szombathelyen tud beiratkozni olyan oktatási intézménybe, ahol az alapvégzettséget vagy a középfokú végzettséget meg tudja szerezni.

c) közfoglalkoztatás, a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2017	4	3
2018	4	2
2019	2	2
2020	4	2
2021	2	1
2022	2	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A települési önkormányzat az aktív korú nem foglalkoztatott személyek munkaerő- piaci helyzetének javítása érdekében a Vas Vármegyei Kormányhivatal Szombathelyi Járási Hivatalának Munkaügyi Központján keresztül foglalkoztatást szervez. A közfoglalkoztatásban résztvevő személyeket az önkormányzat foglalkoztatja. A személyek alkalmazására főként köztisztasági feladatok ellátása végett volt/van szükség.

A közfoglalkoztatásba bevonható személyek száma nagyon alacsony.

A közfoglalkoztatott személyek alkalmazása során hátrányos megkülönböztetésre nem került és kerül sor.

Csempezkopács község önkormányzata az elmúlt három évben igyekezett a jogszabály által megteremtett közfoglalkoztatás keretébe foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személyeket bevonni.

Az önkormányzat olyan személyeket is alkalmazott közfoglalkoztatásban, akik regisztrált munkanélküliek voltak, ugyanakkor az önkormányzattól támogatásban nem részesültek.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Csempezkopács községben a helyben működő foglalkoztatás nem jellemző. Nincsenek nagyobb jelentőséggel bíró vállalkozások, egy két családi alapon szerveződött gazdasági társaságtól eltekintve legfeljebb egyéni vállalkozók találhatók a településen. Csempezkopácsra már posta sem működik, vegyesbolt és egyéb üzlet, tekéző található a településen. Korábban alsó tagozatos általános iskolát és óvodát is tartott fenn az önkormányzat, mely azonban 2011-ben anyagi okok és az egyre inkább csökkenő gyermek létszám miatt bezárta kapuit. Az egykori iskola épületében működött a kultúrház és az önkormányzat is, melyben ma már csak a könyvtár működik, illetve a Vasszécsenyi Közös Önkormányzati Hivatal tart ügyfélfogadást hetente 1 alkalommal.

A község aktív korú lakóinak nagy része a közeli megyeszékhelyen dolgozik, de adódik munkalehetőség a szomszédos településeken is. Tekintettel az infrastruktúra rohamos fejlődésére szinte minden háztartás rendelkezik autóval, néha többel is, ezért a nagyobb távolságok sem jelenthetnek akadályt.

Csempezkopácsot közúton négy irányból is meg lehet közelíteni, mivel a településen áthalad a 87-es számú főút, a tömegközlekedés is rugalmasabb, sűrűbbek az autóbuszjáratok. A főút a községet összeköti a 8-as számú főúttal, illetve a fővárossal, bár autópálya híján a nagyvárosba való eljutás időigényes. Csempezkopács Szombathelytől 19, Budapesttől 200, Zalaegerszegtől 50, Veszprémtől 100, Győrtől 110 km-re található. Vasútállomással nem rendelkezik a település. A régi vasút nyomvonalán kialakított kerékpárút összeköti a települést Szombathellyel és a szomszédos településekkel.

A közeljövőben a településen nem várható olyan beruházás, amely a foglalkoztatottságot jelentősen befolyásolná.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2017	3	0
2018	0	0
2019	3	0
2020	2	0
2021	2	0
2022	4	0

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkaerő piacra való belépéskor hamar megtudhatjuk, hogy az iskolában elsajátított ismeretanyagra, tudásra van-e kereslet.

A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja.

Ha összehasonlítjuk a településen élő 18 és 25 évesek számát a pályakezdő munkanélküliek számával, akkor elmondhatjuk, hogy a pályakezdő munkanélküliek száma nem mérhető. Bár a fiatal felnőttek száma sem magas a településen, az elmúlt években ezen fiatalok között csak 1-1 pályakezdő munkanélküli fordult elő. Feltételezhető azonban az is, hogy a pályakezdőknek tekintendő fiatalok egy része még eltartotti pozícióban van, vagyis nem regisztrált munkanélküliként él családban, tekintve, hogy ők a munkaügyi központtól támogatásban úgyszemint részesülnek, illetve a 25 év alattiak még közép vagy felsőfokú oktatási intézményben tanulnak.

Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerő piac elvárásai ma már nem csak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző szakmai kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A fiatalok továbbképzéséhez, képzéséhez, illetve esetleges átképzéséhez a megyeszékhelyen van lehetőség, amely a fentiekben említett tömegközlekedés igénybevételével könnyen megoldható.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A szakképzettséggel nem rendelkező munkanélküliek vagy a szakképzett munkanélküliek számára az átképzésre, illetve a szakképesítést jelentő tanfolyamok elvégzésére szintén csak a közeli városban van lehetőség.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzat a köztisztviselési feladatai elvégzésére mindig igyekezett részt venni a közfoglalkoztatásban több kevesebb sikerrel, tekintve, hogy a regisztrált munkanélküliek száma nagyon kevés, és közülük még kevesebben vonhatóak be közfoglalkoztatásba.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetést tekintetében panasz nem érkezett.

Az önkormányzat elsősorban a gyereket egyedül nevelő anyák, vagy gyermekes családok munkanélküli tagját részesíti előnyben a foglalkoztatás során és igyekszik a lehetőségekhez mérten fokozatosan mindenkit bevonni a közfoglalkoztatásba.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Településünkön térítésmentes digitális hozzáférési lehetőség van a csempe- és kőműves Faluházban és Könyvtárban.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	3	1,26%	2	66,67%
2018	0	0,00%	0	-
2019	3	1,30%	2	66,67%
2020	2	0,95%	0	0,00%
2021	2	0,90%	1	50,00%
2022	4	1,71%	2	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	1	33,33%	1	42,33%	3	100,00%
2018	0	-	0	-	0	-
2019	0	0,00%	0	0,00%	2	66,67%
2020	1	50,00%	1	43,50%	1	50,00%
2021	0	0,00%	1	56,00%	1	50,00%
2022	0	0,00%	1	25,00%	2	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1
2022	1

Forrás: TeIR, KSH

A fenti táblázat jól szemlélteti a településen élő, munkanélküli járadékra jogosult személyek számának alakulását, az arányokat. Látható, hogy a nyilvántartott munkanélküliek közül csak egy személy részesül járadékban.

Számottevő csökkenés az utóbbi évben tapasztalható, ugyanis a központi jogszabályokkal még inkább szigorítottak a munkanélküliek juttatásainak feltételein.

Az álláskeresői járadék jogosultsága tekintetében azt is fontos megjegyezni, hogy az ellátás csak rövid ideig adható. Ennek időtartama az elmúlt évben 9 hónapról 3 hónapra csökkent. Vélhetően így próbálják ösztönözni a munkanélkülivé vált személyeket arra, hogy minél hamarabb visszajussanak a munka világába, a tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy minél hosszabb ideig munkanélküli valaki annál nehezebben helyezkedik el ismét.

A nyilvántartott álláskereső az álláskeresői járadékra való jogosultság lejártát követően foglalkoztatást helyettesítő támogatást kérhetnek.

Az aktív korúak ellátásának megállapítása 2015. március 2. napjától a járási hivatal hatáskörébe tartozik. Az aktívkorúak ellátását a hátrányos munkaerő piaci helyzetben lévő személyek részére állapítják meg Kétféle típusa van a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, melyet a munkavégzésre alkalmas személyek részére állapítanak meg és az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, mely támogatást az egyéb okból munkavégzésben akadályozott személyek részére nyújtanak.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatást pedig az kaphat, akinek családjában az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem nem haladja meg a nyugdíjminimum 90%-át, ami jelenleg 25.650 Ft. Tehát az a munkanélküli, aki családban él és a házastársa, élettársa jövedelemmel rendelkezik, még ha jövedelme nem is több, mint a garantált bérminimum a foglalkoztatást helyettesítő támogatás a munkanélküli házastársának, élettársának nem lehet megállapítani. Mindezeket együtt aktív korúak ellátásaként említi a szociális szféra.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatást 2011 szeptember 1-jét követően nevezik így. Ezt megelőzően bérpótló juttatásnak, 2011. január 1-jét megelőzően pedig rendelkezésre állási támogatásnak hívták. A megállapítás feltétel rendszerében jelentős változás nem volt észlelhető.

Csempezkopács községben a munkanélküliek száma kevés, az aktív korúak ellátásában részesülők száma és a közfoglalkoztatásba bevonhatók száma még kevesebb. Ami alapvetően kedvező tendencia lenne a község gazdasági aktivitása és szociális helyzete szempontjából, de kellő helyismerettel az is tényszerűen megállapítható, hogy többen élnek a településen munka nélkül vagy alkalmi munkából, mint amennyien a munkaügyi központban regisztráltak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2017	120	0	0,00	42,50	98,33	99,17
2018	119	0	0,00	42,02	99,16	100,00
2019	119	0	0,00	42,02	100,00	100,00
2020	119	0	0,00	42,02	100,00	100,00
2021	120	1	8,33	41,67	100,00	100,00
2022	121	2	16,53	25,62	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A község infrastrukturális feltételei kedvezőek.

Ivóvíz a lakások 94%-ban van, gáz hálózat a község teljes területén kiépített, a háztartások 73%-a igénybe is veszi ezt a szolgáltatást. Szennyvíz csatorna lefedettség 100 % a településen a rákötött lakások arányában. Az elmúlt időszakban a recesszió Csempezkopácson is kézzel fogható volt. A korábbi évekhez képest a településen feltűnően kevés lakás épült.

A lakosság szinte teljes egészében saját tulajdonú lakásban él. A lakások 42 %-a egy-két szobás, 48 %-a 3 szobás, 10 %-a ennél is több szobás. A lakások helyiségeinek száma alapján a többhelyiséges háromszobás vagy annál több szobás lakások aránya dominál. A lakásból csak kevés tekinthető alacsony komfortfokozatúnak. Megállapítható, hogy a lakások helyiségeinek száma és a komfort fokozat között összefüggés tapasztalható.

A településen maximálisan biztosított a vezetékes telefonhálózat, az internet hozzáférés, valamint a mobil telefonszolgáltatók közül mindegyik szolgáltatás elérhető.

A községben egyéb műholdas műsorszolgáltatók nyújtanak igény szerint szolgáltatást.

Csempezkopács községben adósságcsökkentési szolgáltatás, támogatás nincs.

A rászoruló személyek lakásfenntartási kiadásai csökkentése érdekében természetben nyújtandó települési támogatást vehetnek igénybe. Ebben az esetben a megállapított támogatást az önkormányzat az igénylő által választott közüemi szolgáltató részére utalja havonta.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2017	1	24
2018	1	3
2019	1	26
2020	1	23
2021	1	21
2022	1	23

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat bérlakással jelenleg nem rendelkezik.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzat ilyen feltételek nem biztosít, nem releváns.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakhatási feltételeket a lakásfenntartási támogatásokkal segíti az önkormányzat. A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. (villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztő részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez)

2015. március 1-től a jogszabály változások már lakásfenntartási támogatás megállapítását nem teszik lehetővé. Minden önkormányzatnak helyi rendeletében kellett szabályozni, hogy települési támogatásként és rendkívüli települési támogatásként milyen feltételeket alapján és milyen címen nyújt támogatást a rászorulóknak részére.

Csempeszkopács Község Önkormányzata a szociális rendeletében meghatározottak szerint többek között a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez is nyújt települési támogatást pénzbeli, illetve természetbeni formában.

Csempezkopács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az első lakáshoz jutók helyi támogatásáról szóló 5/2016. (XII.2.) önkormányzati rendelete értelmében támogatásban részesíti azokat a családokat, akik Csempezkopács községben állandó lakosok, vagy rövid időn belül állandó lakosokká válnak és építkezni szándékoznak ennek feltételül jogerős építési engedéllyel rendelkeznek és jogerős használatba vételi engedélyük még nincs; illetve azokat a családokat, akik a településen üres lakást vásárolnak.

A képviselő-testület évente a költségvetési rendeletében határozza meg a támogatás összegét.

2015. évtől a központi költségvetésre alapozva a helyi költségvetési rendelet is lehetővé teszi az első lakáshoz jutók támogatását.

f) eladósodottság

Az építkezéseket követően ingatlanok jelentős hányada pénzügyi kölcsönrel és jelzáloggal terhelt, néhány ingatlan a közüzemi szolgáltatók felé való tartozás esetében pedig a közüzemi szolgáltatók jelzálogjogával és végrehajtási jogával terhelt, mely az eladósodás szempontjából komoly veszélyt jelent.

A krízis helyzetben lévő személyek támogatásáról szóló jogszabály hatályának ideje alatt (egy-két évvel ezelőtt) a támogatás igénybevételének lehetőségével csak kevés ember élt. Az önkormányzathoz beérkezett árverési kifüggesztési kérelmek, illetve a végrehajtó irodák által kért adatszolgáltatásból lehet következtetni az eladósodottság mértékére, mely a település tekintetében nem jelentős. Természetesen nem zárható ki annak eshetősége sem, hogy a településről azért költöznek el emberek és azért adják el ingatlanaikat, mert erre kényszerülnek. A lakhatási problémával küzdő és ezáltal veszélyhelyzetben lévő családokról, védendő fogyasztónak minősülő, előrefizető mérővel rendelkező, vagy szolgáltatásból kikapcsolt személyekről az önkormányzat adattal nem rendelkezik.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Csempezkopács külterületi és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások száma 1, egyéb lakott helyek nincsenek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Szegregátumnak nevezzük azokat a területeket, ahol az aktív korú népességen belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%.

Ez alapján kijelenthető, hogy Csempezkopács községben szegregátum nem alakult ki.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az önkormányzatok számára jogszabály kötelezően ellátandó feladatként írja elő az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást. Ez az alapján a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az egészségügyi ellátás a településen a háziorvosi ellátás útján történik. A háziorvosi szolgálatot a Megyei Egészségbiztosító Pénztár finanszírozza. Az ellátás a lakosságszámtól függő fix finanszírozás, amit kiegészít a kártyával bejelentkezett betegek utáni teljesítménydíjazás.

Az egészségügyi alapellátáshoz csatlakozó Háziorvosi Központi Ügyeleti feladatokat külön megállapodás alapján biztosítják. A járóbeteg-szakellátás és fekvőbeteg ellátás Szombathelyen valósul meg.

A település egészségügyi szolgálatát 2 asszisztens közreműködésével 2 fő helyettesítő háziorvos látja el. Az egyik orvos csak Vasszécsenyben rendel, a másik orvos hetente egy alkalommal rendel Csempešzokpácson. Vasszécsenyben mindennap van rendelés, a települések közötti gyakori autóbuzs járatoknak, illetve a falugondnoki szolgálatnak köszönhetően a csempešzokpácsi lakosok a vasszécsenyi rendelést is igénybe tudják venni. Délután 4 órától másnap reggelig és hétvégenként a központi orvosi ügyeleten, Szombathelyen vehető igénybe a szükséges orvosi ellátás. A település kisbusza igény szerint biztosítja vérévételre és orvosi vizsgálatra azon betegek szállítását, akik nem tudják megoldani az átjutást Vasszécsenybe.

A településen lakók a fogorvosi ellátást legközelebb Szombathelyen, illetve Rumban vehetik igénybe. Vasszécseny, Tanakajd és Csempešzokpács községben 1 védőnő látja el a gyermekek alapvető egészségügyi ellátásával kapcsolatos feladatokat.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	0	5	0,54
2018	0	0	0	0	5	0,07
2019	0	0	0	0	6	0,00
2020	0	0	0	0	7	0,00
2021	0	0	0	0	5	0,00
2022	0	0	0	0	6	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2015. augusztus 31. napjával a korábbi háziorvos 17 év szolgálati viszony után felmondta Csempešzokpács Község Önkormányzatával a háziorvosi feladatok ellátására kötött feladat-ellátási megállapodást. Az ellátás folyamatosságának biztosítása érdekében 2015. szeptember 1-től Csempešzokpács Község Önkormányzata

Tanakajd község Önkormányzatával együtt megállapodott Vasszécseny Község Önkormányzatával a háziorvosi feladatok ellátására.

2015. szeptember 1-től a háziorvosi ellátást helyettes orvossal, 2016. áprilistól pedig főállású orvossal és 2016. szeptemberétől már 2 asszisztensnő foglalkoztatásával biztosítja Vasszécseny Község Önkormányzata Vasszécseny, Tanakajd és Csempeškopács településeken. 2021 július közepe óta a körzetnek ismét nincs állandó háziorvosa, az egészségügyi alapellátást helyettesítő orvosok látják el. A központi orvosi ügyeletet szombathelyi telephellyel 2015. november 1 óta a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulása biztosítja a vidéki betegek részére.

A helyi háziorvos a felnőttek és a gyermekek ellátását is biztosítja. Azok, akik gyermekük ellátásával mégis gyermekorvost bíznanak meg legközelebb a közeli városban, Szombathelyen tudják ezt az ellátást igénybe venni.

A védőnői körzeti ellátáshoz hozzátartozik, hogy havonta egy alkalommal gyermekorvos ellenőrzi a csecsemők fejlődését. Vasszécsenybe havonta egy alkalommal rendel a gyermekorvos. Ilyenkor a csempeškopácsi gyermekeket a vasszécsenyi védőnői Tanácsadóba kell vinni.

Gyógyszertár legközelebb a 4 km-re lévő Rumban, illetve a 19 km-re lévő Szombathelyen érhető el.

A természetben nyújtott támogatások köréből kiemelkedik a közgyógyellátásban részesülők száma. Valamennyien alanyi jogon jogosultak közgyógyellátásra. A gyermekek közül azok a gyermekek, akik után szüleik magasabb összegű családi pótlékban részesülnek, a felnőttek közül pedig azok, akik rokkantsági ellátásban, rokkantsági járadékban, illetve hadigondozotti ellátásban részesülnek.

Az alanyi jogon járó közgyógyellátás megállapítása 2013. január 1-től a járási hivatal feladat és hatáskörébe tartozik.

2015. március 1-től méltányossági közgyógyellátás alapján közgyógyellátási igazolvány kiállítása nem lehetséges, az önkormányzat rendkívüli települési támogatás révén nyújt támogatás a gyógyszerköltségek enyhítésére.

Ápolási díjban Csempeškopácson az részesülhet, aki súlyosan fogyatékos, vagy 18 éven aluli tartósan beteg hozzátartozóját ápolja. Az ápolási díj összege az ápolat személy szakértői véleménye alapján megállapított ápolási szükséglete szerint különböző összegű, az öregségi nyugdíjminimum 100%-a, illetve 130%, illetve 180 %-a.

Ápolási díjmegállapításának feladat és hatásköre a járási hivatalt illeti meg.

Az önkormányzati rendeletben és a központi jogszabályban meghatározott szociális ellátások megállapítását és folyósítását, valamint Csempeškopács Község közigazgatási feladatait a Vasszécsenyi Közös Önkormányzati Hivatal látja el. A Hivatal székhelye Vasszécsenyben van, de hetente több alkalommal délutánonként a helyi hivatalban is elérhető a hivatal ügyintézője.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. A hozzáférhető rendszeres, ún. behívóleveles szűrések vannak manapság, például méhnyak és emlőszűrés, tüdőszűrés. Kötelezően elrendelt szűrővizsgálat járványügyi indokkal lehetséges, ezek nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé. A szűrővizsgálatokat különböző intézményekben a közeli városban, vagy a háziorvos által helyben szervezett szűréseken vehetik igénybe, de az ezeken való részvételtől a településen nem rendelkeznek adatokkal.

A kisgyermekkorban, óvodás korban és iskoláskorúak körében kötelező oltások és státusz vizsgálatok elvégzését a gyermekorvos ill. védőnő folyamatosan végzi. A háziorvos egyben az iskolaorvos is. A kötelező védőoltások jelentősége a településen általánosan elismert, s nem jellemző, hogy maradnának ki gyermekek a védőoltásból. A fogászati szűrővizsgálatokat az iskola-egészségügyi feladatok közt a gyermek

fogorvos végzi az önkormányzattal történt megállapodás alapján. A gyermekek fogászati szűrővizsgálaton prevenciók céljából minden tanévben részt vesznek a gyermekek az iskola közreműködésével.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő foglalkozások kisgyermek, óvodások és iskolások részére szintén csak Szombathelyen biztosított állandó jelleggel a gyógypedagógiai ellátást biztosító Aranyhíd Oktatási Nevelési Központban. Egészségügyi szakellátás helyben (kórház, sürgősségi ellátás, emlő-szűrő állomás, méhnyak-szűrő szakrendelés és fogyatékos személyek rehabilitációja) nem biztosított. Ezeket az ellátásokat a kb. 19 km-re lévő megyeközpontban, Szombathelyen lehet igénybe venni, akárcsak a rehabilitációs ellátásokat.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A településen konyha nem működik, a közétkeztetést – az ebéd településre történő kiszállításával - az Atroplussz Kft. biztosítja, melynek keretében a menüválasztás biztosított. Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. tv. 50. § (3) bekezdése előírja, hogy: *„A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztetésre – az élettani szükségletnek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést kell biztosítani.”* A szolgáltató törekszik az egészséges táplálkozás feltételeinek biztosítására.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Csempekopács községben világítással is rendelkező, megfelelő színvonalú labdarúgó pálya, valamint kétállású, automata tekepálya is várja a sportolni vágyókat. Ezek birtokában a településen a legjellemzőbb sport programok a labdarúgás, illetve a tekézés voltak.

A labdarúgó csapat és a teke csapat is feloszlott. A tekézés alkalmasszerűen történik, általában családok vagy baráti társaságok bérlik a tekézőt

A községben nem régen kiépítésre került egy játszótér kevés játszótéri eszközzel.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A települési önkormányzat a szociális alapszolgáltatás feladatai közül az étkeztetést érvényes működési engedéllyel biztosítja. Az ételt az önkormányzat a falugondnoki szolgálat segítségével az igénybe vevők részére házhoz szállítja.

Csempekopácscon 1998 óta működik a falugondnoki szolgálat.

A falugondnok ellátja az étkeztetés feladatait, a házi segítségnyújtást, háziorvoshoz és járóbeteg szakrendelésre szállítja az igénybe vevőket. A felírt gyógyszereket kiváltja és házhoz szállítja. Közreműködik a szociális támogatások igénybevételeiben és a támogatások kifizetésében is. Figyelemmel kíséri az elesett és szociálisan hátrányos körülmények között élő, egyedül élő emberek életét. Segíti a rászorultakat hivatalos ügyeik intézésében. Kirándulásokat szervez és bonyolít a helyben lakó gyermekek, idősek számára. Segíti a helyi közigazgatás munkáját.

2014. március 14-vel a falugondnok nyugdíjba vonult. A 2014. március 15-vel kinevezett új falugondnok szintén helybéli lakos. Feladatait zökkenőmentesen, mindenki megaláztatására végzi. Az elmúlt egy évben sikeresen elvégezte a falugondnoki tanfolyamot is.

2016. január 1-től hatályba lépő jogszabály változások miatt a helyi rendeletben foglalt szociális és gyermekjóléti szolgáltatások felülvizsgálata vált szükségessé.

A házi segítségnyújtás feladatait Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával kötött megállapodás alapján a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti szolgálat szociális gondozója látja el. A gyermekjóléti szolgálat és családsegítés feladatai jogszabályváltozás következtében összevonásra kerültek és így az összevont család- és gyermekjóléti feladatokat továbbra is a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

g) drogprevenciós szolgáltatások;

Csempeszkopács településen nem elérhető a drogprevenciós szolgáltatás, legközelebb Sárváron, illetve Szombathelyen, illetve időszakonként egyéb ismeretterjesztő programok szervezése során a nagyobb szomszéd településeken, oktatási intézményekben vehető igénybe.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzatnak nincs tudomása és adata arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése lenne tapasztalható a szolgáltatások nyújtásakor. Panasz a szolgáltatások ellátásával kapcsolatosan nem érkezett az önkormányzathoz.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok szám a (db)
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.
2022	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segíti az önkormányzat a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben a helyi rendeletben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével történik.

(Ilyen támogatások a különböző címeken adott települési támogatások, szociális tűzifa juttatás, étkezési kedvezmény biztosítása, karácsony tájkán a nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők támogatása)

A településen a kulturális ágazat is hozzájárul a község békés, kiegyensúlyozott közösségi életéhez. A község könyvtára hetente két alkalommal összesen 6 órában áll a polgárok rendelkezésére, melynek során helyi dokumentumhasználatra, kölcsönzésre, könyvtárközi kölcsönzésre, nyomtatásra, fénymásolásra nyílik lehetőség.

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) községi élet szinterei, fórumai

A település legjelentősebb hagyományőrző és rangos kulturális eseménye a középkori vásárnap. A középkort idéző első vásárnapot 2001-ben rendezték meg a községben. Már kezdetekkor arra törekedtek, hogy a lufi, műanyagjáték árus, vattacukros falunap helyett a régi, hagyományos vásárhoz kapcsolódó programokat szervezzék. Meghívták a környékbeli mesterembereket, akik azóta is visszatérő vendégei a csempeszkopácsi vásárnapnak. A Pünkösdt követő Szentháromság vasárnapon megrendezett vásáron felelevenedik a régi vásárok hangulata, az egykori sokadalom.

A kézművesek:- kovács, papírmerítő, kosárfonó, mézes-bábos, gyertyamerítő, fazekas, fafaragó, ötvös – a helyszínen készítik el a mesterművüket, mert nemcsak eladni akarják portékáikat hanem azt is megakarják mutatni hogyan készül. A középkor hangulatát idéző sátoros fogadóban elköltött ebéd után jelmezben, fegyverekkel, ágyúval felfegyverkezve bevonul a szombathelyi Fekete Sereg, majd komédiások hagyományőrző együttesek szórakoztatják a közönséget.

A községben az alsó tagozatos iskola és óvoda megszűnésével a művelődési tevékenység is jelentős változáson ment keresztül. A közösségi programokat összejövetelek leginkább a civil szervezetek képviselői, illetve az önkormányzat alkalmazottai szervezik a lakosság, elsősorban a gyermekek és idősek részére.

A faluban lévő Balogh-Sarlay kastélyban található a Pungor Zoltán Múzeum, melyben a pincétől a padlásig jelentős néprajzi kiállítások láthatók. Megtalálható Csempezkopács hely- és iskolatörténete, a településen született Károlyi Antal Ybl díjas építész emlékszobája, Csempezkopács építészetének és szobrászatának 1000 éves múltja, a latin liturgia miseruhái, könyvei és zászlói, Csempezkopács és környékének néprajza, Dr Ferencz Károly geológus, Afrika-kutató hagyatéka, természettudományi gyűjteménye.

A csempezkopácsi Színházi Egyesület elsősorban a településen megrendezett ünnepeken lép fel kicsi vásári komédiák bemutatásával, valamint aktív tagjai szervezik, éltetik a település egyéb rendezvényeit.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	222	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen a kulturális ágazat is hozzájárul a község békés, kiegyensúlyozott közösségi életéhez. A község könyvtára hetente két alkalommal összesen 6 órában áll a polgárok rendelkezésére, melynek során helyi dokumentumhasználatra, kölcsönzésre, könyvtárközi kölcsönzésre, nyomtatásra, fénymásolásra nyílik lehetőség.

A beiratkozott könyvtári olvasók száma: 54 fő. Egy adott évben átlagban 360 db könyvet kölcsönöznek az olvasók.

2017-ben összesen 185 fő használta a könyvtárat összesen.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A közösségi együttélés pozitívnak mondható, etnikai konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Önkéntes munkát elsősorban a helyi civil szervezet képviselői, tagjai végeznek. A településen lakó és egyéb önkéntes tevékenységet végző személyekről az önkormányzatnak nincs tudomása. Az új köznevelési törvény fokozatos hatályba lépésével a 2016-ban érettségiző diákoknak 50 óra önkéntes munkát kell végezniük, melynek során az oktatás, az egészségügyi és szociális ellátás, a környezetvédelem stb területeken tudnak letölteni, olyan szervezeteknél és intézményeknél, akik előzetesen regisztráltak az önkéntes munka igénybevételére.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Csempezkopácson nincs jelen nemzetiség, így a más nemzetiségekhez tartozók kulturális identitásának megőrzése céljából speciális intézkedések nem jellemzőek településünkön.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A helyi lakosság időről időre megvalósít valamilyen önszerveződést, ami a közösségben rejlő potenciál jelentőségét jelzi.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben magyar nemzetiségű állampolgárok élnek, így kisebbségi önkormányzat, közöttük roma kisebbségi önkormányzat nincs.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egészségügyi alapellátáshoz, valamint az alapfokú oktatási feladatok ellátásához szükséges megfelelő szakemberek hiányoznak.	Önkormányzati tulajdonú lakások felújítása, szolgálati lakás kialakítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2022)(2.táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	172	158	330	52,12%	47,08%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	3,94%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	28	15	43	8,48%	4,55%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	4	7	11	1,21%	2,12%

Forrás: önkormányzati adatok

A 18 éven aluliak száma az elmúlt években fokozatosan csökkent, mind országos, mind kistérségi, mind megyei, mind a település vonatkozásában.

A gyermekszám folyamatos csökkenésének okai egyrészt az általános társadalmi jelenségek, szemléletmódbeli változások rovására írhatók, másrészt pedig a családtámogatási és foglalkoztatáspolitikai jellemzőkben keresendők.

Bár az utóbbi időben némi emelkedés volt tapasztalható, a gyermekek számát tekintve nem jelenti azt, hogy jelentősen meg fogja haladni a gyermekek száma az idősek számát. Az öregedési index csökkenése emiatt csak átmenetinek tekinthető.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok 2021

A gyermek veszélyeztetettség: olyan-magatartás vagy mulasztás következtében kialakult-állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. Olyan állapotról van szó, amelynek kialakulásában számtalan tényező játszhat közre a szülők, a környezet vagy éppen a gyerek részéről.

A veszélyeztetettség nem akut állapot, hanem egy folyamat, amelynek során a gyermek magatartásában, állapotában deviáns tünetek jelennek meg. A veszélyeztetettség okai lehetnek elsősorban környezeti, magatartási, anyagi, egészségi okok, továbbá alkoholizmus, bántalmazás, elhanyagolás, lakáskörülmények, bűncselekmények, tankötelezettség elmulasztása miatti veszélyeztetettség.

A gyermekek védelmének rendszere ezeket a veszélyeztetettségeknek a feltárását és orvoslását hivatott végezni. Fontos filozófiája a prevenció és egyik eszköze pedig a védelembe vétel, mely a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a gyermekvédelmi törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (1) bekezdése szerinti pénzügyi és természetbeni ellátások a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a gyermektartásdíj megelőlegezése, az otthonteremtési támogatás és az ezekkel összefüggő egyéb kiegészítő jellegű támogatások.

A gyermek védelembe vételét az illetékes gyámhatóság akkor rendeli el, ha a gyermek veszélyeztetettsége olyan mértékű, hogy az szorosabb családgondozói kontrollt igényel. Ilyenkor a gyámhatóság a védelembe vételt elrendelő határozatban meghatározza a gyermek, illetve a törvényes képviselői számára azokat a magatartási szabályokat, amelyeket be kell tartani annak érdekében, hogy a gyermek veszélyeztetettsége csökkenjen és ellátása, nevelése a családban megmaradhasson.

2013. január 1-től a gyermekek védelembe vétele és egyéb gyermekvédelmi hatósági feladatokban a járási hivatal gyámhivatala jár el.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2017	2
2018	2
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A települési önkormányzat jegyzője, törvény szerinti jogosultság esetén, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg egy év időtartamra, az arra rászoruló gyermekek részére (Gyvt.18.§ (1) bekezdés és 19-20/A.§).

A gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, az eseti támogatásra, valamint egyéb kedvezményekre.

2013-ig Csempezkopács község rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 10 körül volt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak számának csökkenése elsősorban nem azzal magyarázható, hogy az eddig rászorultak jobb helyzetbe kerültek, hanem a jogosultsági feltételekben bekövetkező változásokkal.

Az ellátás rászorultsági alapon jár, a támogatás megállapítása a család egy főre jutó jövedelmétől függ. A jövedelem vizsgálatnál az öregségi nyugdíjminimumhoz viszonyítjuk a család egy főre jutó jövedelmét. Az öregségi nyugdíjminimum 2008 óta nem emelkedett, a minimálbér pedig igen. Emiatt nagyon sokan kiszorultak az ellátásból. Jellemzően a gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek az egyedülálló szülők vagy a munkanélküli szülők gyermekei.

A minimálbér emelkedésével ma már az a gyermek sem igazán részesülhet gyermekvédelmi kedvezményben, akit valamelyik szülője egyedül nevel és a másik szülő nem fizet gyermektartásdíjat gyermeke után. Pedig minimálbérből egyedül nevelni egy vagy két gyermeket anyagilag nagyon megterhelő.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermekek iskola kezdésének, óvoda kezdésének támogatására és egyéb a gyermekeket érintő támogatás igénye esetén az önkormányzat, átruházott hatáskörben a polgármester Csempezkopács Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 5/2021.(VII.16.) önkormányzati rendelete alapján nyújt támogatást.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2017	1	2	3
2018	1	2	3
2019	1	2	3
2020	1	2	3
2021	1	2	3
2022	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekek megfelelő étkezésének alapfeltétele az egészséges étkezés, a mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz, ezért is fontos az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Csempezkopácson nem működik sem iskola sem óvoda.

A gyermekek elsősorban a vasszécsenyi oktatási- nevelési intézményekbe járnak. A 2023/2024 nevelési évben a a vasszécsenyi óvodába járó 12 fő csempezkopácsi gyermekek közül 6-an ingyenes étkezésben részesülnek.

Az 1997. évi XXXI. törvény 2015. szeptember 1-jén hatályba lépő módosítása jelentős változásokat hozott a gyermekétkeztetés területén.

2015. szeptember 1-től a gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 100%-át normatív kedvezményként kell biztosítani

- a) a bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek után, ha
 - aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
 - ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
 - ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
 - ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjáradékkal csökkentett összegének 130%-át, vagy
 - ae) nevelésbe vették;
- b) az 1–8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
 - ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - bb) nevelésbe vették;
- c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek után, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben helyeztek el;
- d) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha
 - da) nevelésbe vették, vagy
 - db) utógondozói ellátásban részesül.

A gyermekétkeztetés során az intézményi térítési díj 50%-át normatív kedvezményként kell biztosítani

- a) az 1–8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- b) az 1–8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogyha a tanuló nem részesül ingyenes étkezésben;
- c) a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek után, feltéve, hogy az nem részesül ingyenes étkezésben.

A központi jogszabály módosításának köszönhetően a csempezkopácsi gyermekek közül nagyon sokan részesülnek kedvezményben, elsősorban amiatt, mert családjukba az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a nettó minimálbér 130 %-át. Ezen támogatás igénybevételéhez a szülőknek csak nyilatkozniuk kell az egy főre jutó jövedelmükről, bizonyítaniuk nem kell.

- e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településen minden gyermek magyar állampolgár.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen nincs ilyen gyermek, nem releváns

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Csempezkopács községben szegregátumok nem alakultak ki. A lakások belterületen épültek, külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakás csak 1 van. Mindenkinek egyformán biztosított a közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, valamint a közösségi közlekedéshez való hozzáférés, így a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, a településen élőknek a helyi gyermekvédelmi ellátó rendszerhez való hozzáférés ugyancsak biztosított.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A helyi gyermekvédelmi ellátórendszer szolgáltatásokkal, támogatásokkal segíti az arra rászoruló családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával, elérhetőségével. A helyi rendszer működtetésének fő feladata, célkitűzése, hogy a veszélyeztetettség kialakulását megelőzze. A megelőző tevékenység, a teljes szolgáltató rendszert átfogó intézményhálózaton keresztül valósul meg. Az intézményhálózat egyes részterületein (egészségügyi, szociális ellátás, foglalkoztatás, lakásügy, oktatás, gyermekvédelem) fontos meghatározni az egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseket. Ezen intézkedések célja, hogy a gyermek már megszületésétől kezdve egyenlő esélyekkel induljon, vagy segítsen az esélyek javításban.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén.

A hátrányos társadalmi helyzetben azok a személyek, illetve családok élnek, akiknek a szükséglet- kielégítési lehetőségei, életkörülményei, lehetséges életmódja a társadalom többségénél lényegesen rosszabb. A hátrányok mérhetővé tételéhez a társadalmi státusz meghatározó tényezőit kell ismernünk. Ez a helyzet több dimenzió együtteseként alakul ki. Ezek a dimenziók: fogyasztás, kultúra, életmód, érdekérvényesítés, lakás, lakókörnyezet, anyagi színvonal, munkamegosztás.

Ezek tehát azok a státuszdimenziók, amelyek meghatározzák az egyének és családok tipikus helyzetét. Tapasztalati alapon ezekhez soroljuk még az egészségi állapotot (tartós betegség, fogyatékoság), a nemet (férfiak előnyei a nőkkel szemben), az etnikumhoz tartozást (cigánysággal szembeni előítéletek) és esetenként az életkort (fiatalok előnyei az idősekkel szemben) A hátrányok általában vonzzák egymást, az előnyök átválthatósága korlátozott.

Hátrányos társadalmi helyzetűnek ezek után, - a társadalmi státus fogalmát is felhasználva – azokat nevezhetjük, akiknél egynél több hátrány jelentkezik, amit nem tudnak kompenzálni, és élethelyzetük javítására önmaguk nem képesek. A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek státuszdimenziók szerinti besorolása akár nagyon szubjektív is lehet.

A hátrányos helyzet, valamint a halmozottan hátrányos helyzet megállapítására vonatkozó szabályozásban jelentős változások következtek be.

2013. augusztus 31. napjáig a közoktatásról szóló 1993. évi LXIX. törvény 121. §-ának 14. pontja tartalmazta a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló fogalmát. A közoktatási törvény fent hivatkozott pontja alapján hátrányos helyzetű gyermeknek, tanulónak minősült az, akinek családi körülményei, szociális helyzete miatt rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát a jegyző megállapította; míg ezen csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetűnek az a gyermek, tanuló minősült akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; továbbá az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

*2013. szeptember 1-jei hatállyal ezen fogalmak a Gyt.ben kerültek szabályozásra, és így e tény fennállásának megállapítása a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedésekké vált, hiszen a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítására a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódóan kerülhet sor. A jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg – külön döntésben, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Fenti időponttól kezdődően a Gyt. 67/A. §-a (1) bekezdésének értelmében **hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:***

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

*Hivatkozott § (2) bekezdése szerint **halmozottan hátrányos helyzetű***

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Hátrányos helyzetű gyermekek részére igénybe vehető egyéb kedvezmények:

Ingyenes tankönyvellátás, eltérő (kedvezőbb) előírások az óvodai elhelyezés megszűnésére, eltérő (kedvezőbb) szabályok a tanulói jogviszony megszüntetésénél, térítésszint-mentesség a közoktatási szolgáltatásoknál, iskolaotthonos nevelésben biztosított kedvezmény, tehetséggondozó programban való részvétel, ösztöndíjakra való pályázás, előnyben részesítés a felsőoktatási intézménybe való felvételnél, közműfejlesztési támogatás, jogi szolgáltatás szempontjából rászorultság, bölcsődei felvételnél előnyben részesítés, életkezdési támogatásban részesült további támogatása, védendő fogyasztó, személyes költségmentesség a közigazgatási hatósági eljárásban, szociális célú nyári gyermekétkeztetés.

Halmazottan hátrányos helyzetű gyermekek részére igénybe vehető egyéb kedvezmények:

Ingyenes oktatásban való részvétel és kollégiumi ellátás, beleértve az első alapfokú művészetoktatásban való részvételt is, képesség-kibontakoztató felkészítésben való részvétel, útravaló ösztöndíj csomag a középiskolások részére.

Hátrányos helyzetű gyermekek száma tekintettel arra, hogy a községben a rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma is alacsony – elhanyagolható.

A gyermekekkel való kapcsolat felvétel első színtere a védőnői ellátás.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	0	n.a.	
2018	0	10	92
2019	0	10	102
2020	0	10	98
2021	0	14	98
2022	0	16	97

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői feladatok ellátására Vasszécseny, Tanakajd és Csempezkopács községek megállapodást kötöttek. Ennek értelmében a védőnő székhelye Vasszécsenyben található, ezért az álláshely is Vasszécsenyben számít mutatónak.

A védőnői körzethez három település tartozik: Vasszécseny, Tanakajd és Csempezkopács.

A táblázat adatai közül a 0-3 évesek száma Csempezkopács adott korcsoportú népességének alakulását mutatja, az átlagos gyerekszám mindhárom település 3 éves és 3 éven aluli gyerekszámát számszerűsíti.

A védőnő a körzeti munka mellett látja el a Vasszécsenyben található bölcsődét, óvodát és a nyolc osztályos általános iskolát.

Védőnői Tanácsadó csak Vasszécsenyben van, Csempezkopácson a védőnő az orvosi rendelőben tudja a gyermekeket fogadni. A védőnő rendszeresen jár családlátogatásra.

A három településen jelenleg a 2022-es adatok szerint összesen 403 fő 0-17 éves gyermek él.

Csempezkopácson a 17 éven aluliak száma 52 fő. Az ő ellátásukat 0-7 éves korig otthonukban és a bölcsődében, óvodában a védőnő biztosítja, a vasszécsenyi általános iskolába járó csempezkopácsi gyermekek ellátását szintén a helyi védőnő látja el. A helyben élő, középfokú tanulmányokat folytató gyermekek ellátásáról az adott középfokú oktatási intézményben működő védőnő gondoskodik.

A védőnői ellátás szempontjából figyelembe vehető Csemeszokpács községben lakóhellyel rendelkező 0-7 éves gyermekek száma: 2017-ben 21 fő, 2018-ban 22 fő, 2019-ben 24 fő, 2020-ban 29 fő, 2021 -ben 30 fő, 2022-ben 32 fő.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	0	0	0	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.
2022	0	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Gyermekorvosi ellátás a településen nincs. A gyermekorvos havonta egyszer rendel Vasszécsenyben a védőnői tanácsadóban. Ilyenkor a csemeszokpácsi csecsemőket is Vasszécsenybe viszik vizsgálatra.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A gyermekkorú személyek speciális egészségügyi, szociális és oktatási ellátási igényeire, korai fejlesztésre, rehabilitációjára a közeli megyeszékhelyen működő korai fejlesztő központban van lehetőség.

Ezeket a speciális ellátásokat igénybe vevő gyermek számáról az önkormányzatnak tudomása nincs.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 38. §-a értelmében a gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez.

A gyermekvédelmi törvény 15.§ (2) bekezdésébe tartozó és a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások (2012. december 31-i hatályos szabályozás szerint):

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása.

Gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekjóléti alapellátások biztosításának módja

Az önkormányzat gyermekjóléti alapellátásként biztosítja a gyermekjóléti szolgáltatást és a gyermekek napközbeni ellátása keretében a bölcsődei, óvodai és iskolai napközis foglalkozást.

A jogszabályi változások következtében 2016. január 1. napjától a közös hivatal székhely településének kötelezettsége biztosítani a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a közös hivatalhoz tartozó valamennyi település esetében. Így a Vasszécsenyi Közös Önkormányzati Hivatal székhely települése Vasszécseny Község Önkormányzata 2016. január 1-től feladatellátási megállapodást kötött Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával. Ez alapján a gyermekjóléti szolgálat feladatait változatlan formában továbbra is a Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ családgondozója látja el Csempezkopács településen. A családgondozói tevékenységet a településen 1 fő családgondozó végzi.

Csempezkopács településen 2022-ben a család- és gyermekjóléti szolgálatnak nem volt gondozott családja.

a) jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

A gyámhatóság tapasztalata szerint a jelzőrendszer tagjainak együttműködése jó, a szervek döntő többsége egymással szoros kapcsolatot tart.

A gyámhatóságnak napra kész munkakapcsolata van a családgondozóval, a gyermekjóléti szolgálat munkatársával, az iskola és az óvoda ifjúságvédelmi felelősével, a védőnővel, valamint a háziorvossal. Fontos szerepe van munkánk során a megelőzésnek és így a jelzőrendszernek: a családokkal történő megfelelő foglalkozás és odafigyelés eredménye, hogy a gyermekek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődése nincs veszélyeztetve.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TelIR, KSH Tstar

Csempezkopácson nincs bölcsőde, de a szomszédos településeken Vasszécsenyben, illetve Táplánszentkeresztben működő bölcsődékben lehetőség van a csempezkopácsi bölcsődés korú gyermekek elhelyezésére. A vasszécsenyi intézmény kapacitása erejéig fogadja Vas megye egész területéről a 3 éven aluli gyermekeket. 2023. október 1-től már négy csoportban 50 gyermek ellátását biztosítják, 8 kisgyermeknevelő és két bölcsődei dajka foglalkoztatásával. A jogszabály módosítások miatt 2018. január 1-től minden önkormányzat köteles bölcsődei ellátást biztosítani, ahol a 0-3 éves gyermekek száma meghaladja a 40 főt, illetve ahol legalább 5 gyermek szülője kéri a bölcsődei ellátást. A vasszécsenyi bölcsődébe a 2023/2024-es nevelési évben 4 csempezkopácsi gyermek jár.

2019-ben Csempezkopács község Önkormányzata eredményesen pályázott mini bölcsőde kialakítására. A bölcsőde kialakításának munkálatai befejeződtek. A bölcsőde működési engedélye 2024. január 1-től várható. Az intézmény a Vasszécsenyi Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsőde telephelyeként 6-7 fő 3 éven aluli gyermek ellátását tudja majd biztosítani.

A csempezkopácsi gyermekek napközbeni ellátását a környék - tömegközlekedési eszközzel és egyéni úton is rövid időn belül könnyen és jól megközelíthető - oktatási-nevelési intézményei biztosítják. A gyermekek átmeneti gondozását (helyettes szülő, gyermekek és családok átmeneti otthona) a községben egyelőre nem lehet megoldani, de még nem is volt rá igény.

Csempezkopács községben az 1990-es évektől működött óvoda, ami anyagi nehézségek és az egyre csökkenő gyermek létszám miatt 2010. júniusában megszűnt.

A csempezkopácsi óvodáskorú gyermekek főleg Vasszécsenybe járnak óvodába.

A vasszécsenyi óvodába a 2023/2024-es nevelési évben 12 csempezkopácsi gyermek jár. Ebben az óvodában 3 gyermekcsoportban 5 óvodapedagógus 3 dajka és 3 pedagógiai asszisztens segítségével látja el a gyermekeket. Az óvoda 81 férőhelyes.

Csempezkopács község Önkormányzata tulajdonosa a vasszécsenyi óvodának és tagja az óvodát fenntartó társulásnak is. Társulási megállapodást az óvodai feladatok ellátására azonban nemcsak Vasszécsennyel, hanem Táplánszentkereszt önkormányzatával is kötött. Az intézmények megfelelő személyi tárgyi feltételekkel rendelkeznek, a gyermekek egészséges étkeztetése biztosított.

A vasszécsenyi óvoda felvételi körzete elsősorban Vasszécseny, Tanakajd és Csempezkopács községek közigazgatási területe, de járnak gyermekek a más szomszédos, vagy közeli településekről is. Az óvoda férőhelyéhez képest, a 2008-2013-as időszakban folyamatosan csökkent az óvodások száma. Majd a

születésszámnak és a bölcsődei intézménynek, valamint a kötelező óvodai felvétel miatt a 2017-2022-es időszakban az óvoda kihasználtsága maximális lett.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 2015. szeptember 1-jétől hatályba lépő rendelkezése szerint a gyermeknek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a harmadik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától legalább napi négy órában óvodai foglalkozáson kell részt vennie.

Az óvodakötelezettség teljesítését a jegyző ellenőrzi.

Az óvoda megbízási szerződéssel heti 10 órában foglalkoztat logopédust és gyógypedagógust. A gyermekek étkeztetése az önkormányzat fenntartásában működő konyhán megoldott.

Csempezkopács községben 1990-es években újjászervezett alsó tagozatos általános iskola 2010-ben végleg bezárta kapuit.

A fokozatosan csökkenő gyerek létszám az önkormányzat számára mindig nagyobb terhet rótt.

2007-től kormányzati intézkedés hatására a kis létszámú iskolák önállósága megszűnt, tagintézményként működtek tovább. Ekkor a csempezkopácsi kisiskola a táplánszentkereszt Apácai Csere János Általános Iskola tagiskolája lett. A csempezkopácsi alsó tagozatosokat továbbra is helyben tanították. A helyben történő tanítás 2010. szeptemberétől megszűnt. Az önkormányzat Táplánszentkereszt Község Önkormányzatával megkötött társulási megállapodása alapján teljesítette közoktatási feladatait 2012. december 31-ig a közoktatás átszervezéséig.

A csempezkopácsi gyermekek általában a vasszécsenyi Ambrózy-Migazzi István Általános Iskolába járnak. Az iskola felvételi körzethatára Vasszécseny, Tanakajd és Csempezkopács községek közigazgatási területe. Az iskolában 8 évfolyamon folyik az iskolai nevelés-oktatás. A tanulók száma 2023/2024. tanévben 143 fő. Az osztályok átlagos létszáma 20-25 fő. Az iskola tárgyi feltételei megfelelőek. Minden tanulócsoportnak saját tanterme van, ezen kívül rendelkezik szertárral, számítástechnika és tornateremmel.

A 2023/2024-es tanévben a 21 iskoláskorú csempezkopácsi gyermek közül 14 fő a vasszécsenyi Ambrózy Migazzi István Általános Iskolába jár.

f) gyermekvédelem

A gyermekek védelmét szolgálja a pénzbeli és természetbeni ellátások, melyeket központi jogszabályok és helyi rendeletek szabályoznak.

A gyermekvédelem középpontjában a meghatározó szereplő a gyermekjóléti szolgálat által működtetett észlelő és jelző rendszer áll. Fő feladata a prevenció. A már kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a megfelelő családgondozást a gyermekjóléti szolgálat biztosítja.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A község önállóan ilyen ellátást nem nyújt. Szükség esetén a szolgáltatásokat a közeli városban vehetik igénybe a rászorultak. Az információk szerint azonban a krízis helyzetbe került családok elhelyezésére a családok átmeneti otthona férőhely hiányában más településen lakóhellyel rendelkező családok részére nem kínál. Problémát jelent számukra a szombathelyi családok elhelyezése is. Krízis helyzetbe került várandós anya elhelyezésére Vas megyében információink szerint nincs mód. Végsszükség esetén a krízis helyzetbe került, ellátatlan gyermek ideiglenes elhelyezéséről az illetékes gyámhatóság gondoskodik.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A csempezkopácsi gyermekek részre a sport és szabadidős tevékenységet az adott általános iskolák biztosítják. Az iskolában a tornateremben, valamint a sportpályáján van lehetőség a sportkör által szervezeten az aktív sportolásra. (kézilabda, futball és görkorcsolya). Ezenkívül a település sportpályája és teke pályája is rendelkezésre áll a sportolni vágyók részére.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A csempezkopácsi gyermekek a környék valamennyi bölcsődéjében, óvodájában és iskolájában igénybe tudják venni az ingyenes és kedvezményes étkeztetést, az ingyenes tankönyv-ellátást. Hétfégén a gyermekek étkeztetése nem megoldott.

2016.január 1-jén hatályba lépett jogszabályváltozást követően az önkormányzatoknak már kötelező jelleggel kell biztosítani a szünidei gyermekétkeztetést azoknak a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermeke részére, akik szülei ezt kérelmezik. Továbbá az önkormányzat más gyermekek, különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek szünidei gyermekétkeztetését is biztosíthatja.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön gyakorlatilag minden gyermekeknek szóló program lehetővé teszi az eltérő kultúrájú vagy családi háttérű gyermekek közti kapcsolat kialakulását, az intézményi, települési rendezvények abban a szemléletben kerülnek megszervezésre, hogy minden gyermek számára igényes szabadidős programot biztosítson származástól, anyagi helyzetétől családi kapcsolatoktól függetlenül

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs problémára vonatkozó jelzés nem érkezett az önkormányzathoz.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Csempezkopács község szociális rendelete értelmében települési támogatást nyújt.

Az önkormányzat szociális rendelete értelmében a községben állandó lakóhellyel rendelkező nőt gyermeke születése esetén kérelemre az önkormányzati rendeletben rögzített feltételek teljesülése esetén újszülöttek támogatásában részesíti.

A felsőfokú tanulmányokat folytató tanulók részre havonta biztosít támogatást az önkormányzat a BURSA ösztöndíj program keretében.

A falugondnoki szolgálat, mint szociális szolgáltató szakmai programjának megfelelően lehetővé teszi a környéken lakó gyermekek iskolába való szállítását, versenyekre való utaztatását, egyéb szolgáltatások elérését és a kirándulás megoldását.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)

	Fő	Fő	%
2017	0	0	0,00
2018	0	0	0,00
2019	0	0	0,00
2020	0	0	0,00
2021	0	0	0,00
2022	0	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A vasszécsenyi iskolában a szakértői véleménnyel rendelkező sajátos nevelési igényű gyermekek elsősorban logopédiai ellátását 1 fő gyógypedagógus látja el óraadóként, heti 2 órában.

Az iskolában főállásban fejlesztő pedagógus alkalmaznak, aki heti 7,5 órában látja el a gyermekek fejlesztését, mellette egyéb tantárgyat is tanít. Munkájukat gyógypedagógiai asszisztens segíti.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	0	0,00
2018	n.a.	0	0,00
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00
2022	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)

	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen lakóhellyel rendelkező hátrányos helyzetű gyermekekről csak részben rendelkezünk adatokkal. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekről az önkormányzat a szülő által megtett önkéntes nyilatkozata alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása során szerez információt. A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók óvodai, iskolai ellátása vonatkozásában az önkormányzat nem rendelkezik adattal. Az ellátás minősége és intenzitása ezáltal teljes értékűen nem megítélhető.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	65	0	0	0	0	0	0	0
2018	78	0	0	0	0	0	0	0
2019	92	0	0	0	0	0	0	0
2020	109	0	0	0	0	0	0	0
2021	109	0	0	0	0	0	0	0
2022	110	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Csempezkopácson nincs óvoda.

A 4.4.2. számú táblázat 3-6 éves korú gyermekek száma a Vasszécsenyi Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsőde körzetébe (Vasszécseny, Tanakajd, Csempezkopács) tartozó 3-6 éves korú gyermekek lélekszáma.

Csempezkopácson a 3-6 éves gyerek száma: 2017-ben: 5 fő, 2018-ban 6 fő, 2019-ben 9 fő, 2020-ban 14 fő, 2021-ben 16 fő, 2022-ben 15 fő.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	0	0	0,00	0,00
2018	0	0	0	0,00	0,00
2019	0	0	0	0,00	0,00
2020	0	0	0	0,00	0,00
2021	0	0	0	0,00	0,00
2022	0	0	0	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A beszédhibás tanulók részére logopédiai foglalkozások szervezése a nemzeti köznevelési törvényben előírtaknak megfelelően, óraadó logopédus bevonásával történik. A közösségbe nehezen illeszkedő sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelését egy bizonyos szinten biztosítják. A tanulók fejlettségi, képesség- és teljesítményvizsgálata a Pedagógiai Szolgáltató Központjának szakszolgálatára igénybevételel történik.

A lelkiileg sérült és emiatt tanulmányi, vagy magatartási problémákkal küzdő tanulók iskolai neveléséhez szintén a Pedagógiai Szolgáltató Központ szakmai támogatását veszik igénybe.

Az elmúlt időszakban országos viszonylatban megnőtt a tanulási és magatartási valamint beilleszkedési zavarral küzdő gyermekek száma. Az ő részükre a szakértői véleményben meghatározott, képességük szerinti oktatás és társaikkal való együttnevelés megfelelő biztosítására fejlesztő pedagógusra, intenzív gyógypedagógiai foglalkozásokra van szükség. Esetenként iskolapszichológus, vagy megfelelő családterápiás beavatkozások, egyéb kiscsoportos foglalkozások tartása válhat szükségessé, melynek megvalósítása anyagi erőforrások hiányában a települések általános iskoláiban, illetve óvodáiban nem megoldott. Ennek egyik oka az anyagi erőforrások, másrészt a megfelelő szakemberek hiánya.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs problémára vonatkozó jelzés nem érkezett az önkormányzathoz.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Mivel Csempezkopácson iskola nincs, ezért az intézmények között az iskolai eredményességében az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések nem mérhetők.

Megállapítható, hogy a csempezkopácsi gyermekek közül az általános iskolát mindenki elvégzi, a bukás, osztályismétlés egy-két kivétellel nem jellemző. Az iskola után minden fiatal továbbtanul, majd a középiskola elvégzése után gyakran főiskolán, egyetemen folytatják a tanulmányaikat.

b) e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	n.a.	n.a.	n.a.	0
2018	n.a.	n.a.	n.a.	0
2019	n.a.	n.a.	n.a.	0
2020	n.a.	n.a.	n.a.	0
2021	n.a.	n.a.	n.a.	0
2022	n.a.	n.a.	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Pozitív diszkriminációra vonatkozó a fogyatékkal élő gyermekek ellátására vonatkozó esetekben van példa, így az utazási kedvezmény, tankönyvtámogatás, emelt összegű családi pótlék, fejlesztő foglalkozások, korrepetálások.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

Jelzőrendszer tagjainak együttműködése és a szervek döntő többségének egymással történő szoros kapcsolatfenntartása rendkívül indokolt a gyermekek védelme érdekében, ezért fokozottan törekedni kell arra, hogy ez a jövőben is fennmaradjon, illetve tovább fejlődjön.

A rendszeresen megtartásra kerülő észlelő és jelzőrendszeri esetmegbeszélések figyelemmel kísérése.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kevés a játszótéri eszköz	Játszótér bővítése
A gyermekek nyári felügyelete nem minden esetben megoldott, nincs közösségi tér a gyermekek fiatalok számára, ezért eltávolodnak egymástól a község múzeumában a néprajzi gyűjtemény gondozásra szorul	Gyermekek nyári felügyeletének biztosítása, a fiatal korosztály egymáshoz közelítése a helyi értékek megőrzésével

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

E témakör elemzését megelőzően néhány fontos jogszabály, amely a nők esélyegyenlőségét szabályozza:

- a) az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- b) • a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- c) a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- d) a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenség okai, mely jelenleg is észrevehető a mai magyar társadalomban a szocializációs folyamatok legmélyebb gyökerei között keresendő. Nem könnyű tenni ellene. Nagyon nehezen észrevehető, mert sokszor maguk a nők azok, akik tiltakoznak, ha arról van szó, hogy a mindennapi életükben hátrányt szenvednek-e el a férfiakhoz képest. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve is tiltja, de az egyenlőtlenség felszámolása érdekében jogszabályi szinten alig történik valami.

A nők és férfiak eltérő társadalmi helyzetű csoportok. Eltérő helyzetüket különböző szükségleteik, speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáik tartják fenn.

A két nem közötti egyenlőtlenség megszüntetésének egyik eszköze a települési esélyegyenlőségi programban meghatározott célok, intézkedések.

Magyarország szinte minden településére jellemző, hogy kisgyermekkorban a nők száma kevesebb, az életkor előre haladtával a férfiak száma fokozatosan csökken és időskorúak között már jellemzően a nők száma több. A népesség nemek szerinti megoszlása a népességen belül helyi szinten is jól mutatja, hogy a nők átlagosan magasabb életkort érnek meg, mint a férfiak

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,55	0,85	1,20%
2018	0	0	0,00%
2019	1,55	0,89	1,22%
2020	0	1,85	0,93%
2021	0,83	0,87	0,85%
2022	3,25	0	1,63%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőök (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	33,33	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	50	100
2021	50	0
2022	75	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresőök száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresőök száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresőök száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	3	0
2018	0	0
2019	3	0
2020	2	0
2021	2	0
2022	4	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatban található adatok nem pontosak, de a számok értéke közel életszerű kimutatást ad a nők és férfiak munkaerő piaci helyzetéről. A munkavállalási korúak száma a 15-64 éves korúak száma. A munkanélküliek száma a regisztrált munkanélküliek száma. Mindkét nem esetében kijelenthető, hogy a munkavállalási korúak közül a fiatalabbak még iskolába járhatnak, az idősebbek közül pedig rokkant nyugdíjban vagy korhatár előtti nyugellátásban részesülhetnek. Fontos megemlíteni, hogy a nők adatai nagyobb eltérést mutathatnak a valós adatokhoz képest, ugyanis a munkavállalási korú nők közül néhányan vagy többen GYED-en, GYES-en vannak, vagy gyermeknevelési támogatásban részesülnek (főállású anyák), így ők a munkanélküliek és a foglalkoztatottak között sem szerepelnek. A számokat arányaiban szükséges értelmezni.

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak.

A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közsféra és a szolgáltatási szektor. Vannak kifejezetten csak nők által betöltött munkakörök (varrónő, óvónő, ápolónő stb.) és vannak olyan munkakörök melyek az elmúlt időszakban pontosan az alacsony bérezésük miatt elnőiesedtek (pedagógus,).

A település nem rendelkezik kimutatással a nők foglalkoztatottságára vonatkozóan.

A nők foglalkoztatottságát gátló legfőbb akadály a gyermeknevelés. A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik. Ezek mértékéről a településen adatok nincsenek.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Csempeszkopács községben foglalkoztatást segítő és képzési programok nincsenek. Ilyen programok csak a közeli városban, Szombathelyen vehetők igénybe. Csak nőknek szóló képzésről az önkormányzatnak tudomása nincs.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők elhelyezkedési lehetőségeiről adat szintén nem áll rendelkezésre.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők és a férfiak munkaerő-piaci jelenlétének egyik legmarkánsabb jellemzője az ágazatok, foglalkozások, munkakörök nemek szerinti elkülönülése (szegregációja). A jelenség a női foglalkoztatás megjelenésétől napjainkig érvényesül a világ minden országában, függetlenül a gazdasági fejlettség szintjétől, a politikai, vallási rendszertől, a társadalmi, kulturális környezettől. A nemek szerinti szegregáció a munkaerőpiac működésének része és következménye, hatására a női munkaerő jelentős hányada a tipikusan nőinek tartott, a férfiak pedig a férfiasnak vélt foglalkozásban vannak jelen. Az ezredforduló előtti években a világ aktív népességének fele olyan nő-, illetve férfi-domináns foglalkozásban dolgozott, ahol a saját nemének aránya meghaladta a 80 százalékot. A nők és a férfiak egyaránt a saját nemük által uralt foglalkozásokban dolgoznak szívesen, ami táplálja és fenntartja a nemekkel kapcsolatos sztereotípiákat. *(Koncz: A munkaerőpiac nemek szerinti szegregációjának jelensége és mérése)*

A nők és férfiak foglalkozási szegregációja és az ún. üvegplafon az egyenlőtlen bérezés és általában a javakhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi. A nők jellegzetesen az alacsony bérezéssel bíró munkahelyeken dolgoznak. A nők és férfiak bérezésével kapcsolatosan adatokkal nem rendelkezünk.

A külső és belső munkaerőpiac a nők hátrányára rangsorolja a foglalkozásokat, munkaköröket. A felvételi és az előmeneteli diszkrimináció korlátozza az egyenlő esélyeket. Jóllehet a nők előnyben vannak az iskolázottság szempontjából, a nemek szerinti iskolázottsági és foglalkozási koncentráció azonban korlátozza munkaerő-piaci versenyképességüket, karrieresélyüket. A feminizálódás mechanizmusa a foglalkozási hierarchia alsó szférájába szorítja ki a nőket, ahol az előmeneteli lehetőség, az elérhető jövedelem, az állásbiztonság az átlagosnál rosszabb, és ennek következtében nagyobb a szegénységkockázat.

Különösen nehéz helyzetben vannak a gyermeküket egyedül nevelő nők, akik gazdaságilag ki vannak szolgáltatva. Róluk még a kis települések önkormányzatai sem rendelkeznek pontos adatokkal.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	0	n.a.	n.a.
2018	0	10	92
2019	0	10	102
2020	0	10	98
2021	0	12	98
2022	0	14	97

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnői feladatokat Csemeszkopács községben a vasszécsenyi védőnő látja el, aki Vasszécseny és Csemeszkopács mellett még Tanakajdon teljesít szolgálatot.

A táblázat adatai közül a 0-3 évesek száma Csemeszkopács adott korcsoportú népességének alakulását mutatja, az átlagos gyerekszám mindhárom település 3 éves és 3 éven aluli gyerekszámát számszerűsíti.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

A Csemeszkopács községtől csaknem 5 km-re található Vasszécseny községben 2012. szeptember elejétől működik bölcsőde, mely a 3 éven aluli gyermek részére nyújt megfelelő ellátást, felügyeletet és gondozást. A Vasszécsenyi Tündérország Óvoda és Körzeti Bölcsőde nyitvatartása illeszkedik a szülők munkaidő beosztásához. Az óvoda naponta 17 óráig tart nyitva és nyári időszakban sincs zárva az intézmény.

A bölcsőde működési engedélye szerint 2012 óta 26 gyermek, 2023. októbere óta 50 gyermek ellátását tudja biztosítani. Felvételi körzete Vas megye területe, de a felvétel során figyelemmel kell lenni a bölcsőde fenntartását biztosító településeken élő gyermekekre. Jelenleg az intézmény kihasználtsága 100 %-os. Az intézmény létrejötté a térség valamennyi női munkavállalója részére lehetőséget teremt a munkaerő piacra való

visszatérésre. Ezen kívül a bölcsőde további szolgáltatásként naponta térítés ellenében vállalja bölcsődés korú gyermekek felügyeletét arra az időre, míg a szülő szükséges dolgait elintézi. 2019-ben sikeresen pályázott a település 6-7 férőhelyes mini bölcsőde építésére, mely hamarosan működési engedélyt szerez és várhatóan 2024 január elsejével megnyitja kapuit.

A szintén Vasszécsenyben található 81 férőhelyes óvoda kihasználtsága az utóbbi időben maximális. Csemepeszkopács másik szomszédos települése, Rum község is rendelkezik óvodával.

Csemepeszkopács településen és környékén családi napközi nem működik (kivétel Szombathely).

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A védőnő heti rendszerességgel várandós tanácsadást is tart, otthonában is meglátogatja a várandósokat. A gyermeket váró nőknek havonta Szombathelyen a terhesgondozóban is meg kell jelennie.

Az elmúlt időszakban nem fordult elő, hogy a terhesgondozást valaki is elmulasztotta volna.

Csemepeszkopácson az elmúlt időszakban a 3 vagy több gyermekes családok száma fokozatosan csökken. Jellemző, hogy a családok egy vagy csak két gyermeket vállalnak. A gyermek számának csökkenése a 18 éven aluli népesség körében, azon belül több évre visszamenően vizsgálva bármely korcsoportban fokozatosan csökken.

2015-től folyamatosan kerül bevezetésre a méhnyak-szűrés lehetősége, amely során a nők részére helyben lesz biztosítva a szűrés igénybe vétele. Központi nyilvántartás alapján a védőnő értesíti azokat a településen élő, 25-55 év közötti nőket, akik az elmúlt három évben nem vettek részt méhnyak-szűrésen.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nőket érő erőszak nagyobb részt a családon belüli fordul elő, ezért gyakran emiatt láthatatlan. Az érzelmi kiszolgáltatottság révén az áldozat számára megnehezíti a segítségkérést, így nagyon ritka, hogy ezekről a települések adatokkal rendelkezzenek.

Az önkormányzat nem rendelkezik adatokkal az illetékes hatóság által a családtól való távoltartás ügyében hozott döntésekről sem.

A nőket érő erőszak elkerülése és megelőzése érdekében szükséges a nők köztudatformálása, önvédelmi oktatások szervezése, az ismeretek tananyagba építése (iskola, nevelőintézmények). Az áldozatok támogatása, rehabilitációja fontos teendője a pszichológusoknak, jogászoknak, civil szervezeteknek,

valamint a település közösségének is. A leány-, illetve fiatal anyák támogatása során szükséges a nevelés, gyermekfelügyelet, továbbtanulás, munka, önismeret, önvédelem, stb. biztosítása.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetbe került családok, nők, gyermekek lakhatási problémáinak megoldására Csempeszkopács községben megoldást nem találhatunk. Az önkormányzat anyagi forrásai jelenleg nagyon szűkösek, a korábbi időszakban pedig a lakhatási gondok megoldása igényként nem merült fel, így a községi önkormányzatok ezen problémák megoldására nem rendezkedtek be. Családok átmeneti Otthona legközelebb a 18 km-re található városban, Szombathelyen van. Anyaothton a 25 km-re lévő Gencsapátiban működik, amelynek férőhelye annyira kevés (2 fő), hogy ez az adat a település tekintetében nem releváns.

A helyi önkormányzat tudomása szerint a Családok Átmeneti Otthona szombathelyi lakóhellyel rendelkező személyeken és családokon kívül más településről krízishelyzetben lévő családokat nem, vagy csak nagyon ritkán tud fogadni. A tájékoztatás alapján szinte folyamatosan férőhelyhiánnyal küzdenek.

A családok átmeneti otthona a gyermekvédelmi alapellátások rendszerébe tartozik. Az 1997. évi XXXI. törvény rögzíti, hogy az otthontalanná vált szülő kérelmére a családok átmeneti otthonában együttesen helyezhető el a gyermek és szülője, ha az elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt el kellene választani a gyermeket a szülőjétől.

Az anyaothtonok elsődleges feladata a megelőzés a gyermek állami gondozásba vételének megakadályozása.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az elmúlt években a képviselő-testület női tagjainak száma nem változott. A helyi önkormányzatban az 5 képviselő között egy nő foglal helyet.

Az önkormányzati hivatal tájékoztatása szerint a helyhatósági választások során a Képviselő-jelöltek száma között is mindig kevesebb volt a nő, mint a férfi.

A településen működő vállalkozásoknál, mely az ipar és mezőgazdaság területét jelentik elsősorban a női foglalkoztatottság dominanciája már nem annyira jelentős.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 45,76 %-a nő (151 fő);
- a női lakosok több mint fele (70 %) 19-65 éves tehát aktív korú (106 fő);
- közfoglalkoztatásban résztvevő nők száma: 0fő
- a nyugdíjas nők száma 43 fő. (Teir, KSH adatok 2020)

A nők helyzetének és esélyének növelése érdekében a nők és férfiak egyenlőtlenségének vizsgálatához a részletesebb adatok és információk szükségesek, melyeknek nyilvántartása szükséges.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Családok átmeneti otthona és anyaothton férőhely hiány.	Családok átmeneti otthona és anyaothton kialakítása, létrehozása, fenntartása mikrotérési, kistérségi szinten.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az utóbbi időszak javuló tendenciája ellenére általánosságban megállapíthatjuk, hogy az időskorúak száma fokozatosan növekszik.

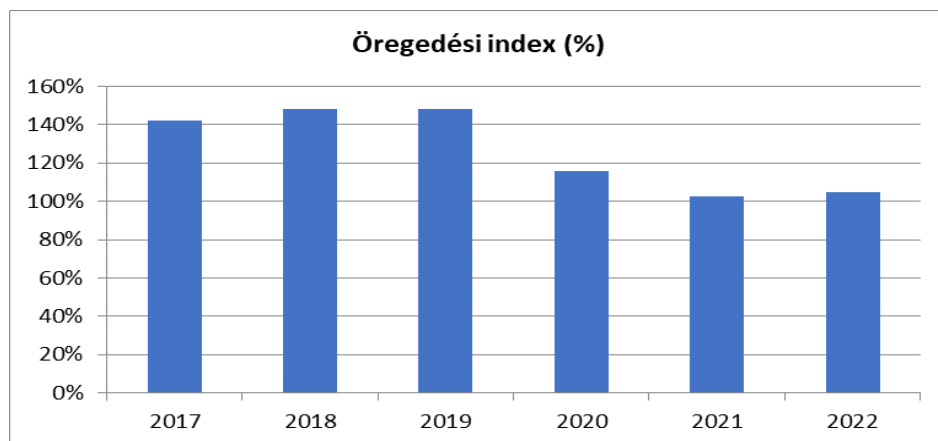
Ez az öregedési folyamat Magyarországon túl egész Európára érvényes általános öregedési folyamat. Kezdetben csak folyamatosan, az utóbbi években pedig gyorsuló ütemben csökkent a 14 éves és ennél fiatalabb korcsoportok aránya és emelkedett az idősebb aktív korúaké, de még inkább a 60 éven felülieké. Ezen arányok a születések és halálozások trendjeiből erednek, melyen az egyes települések szintjein a vándorlások szerepe sem segített.

A demográfiai öregedés, maga után vonja az életkor meghosszabbodásának jelenségét is, mely pozitívként értelmezhető, viszont mindez a korstruktúra romlását okozza, amely a maga társadalmi hatásaival kedvezőtlen folyamatot jelent. Az inaktívok, ellátásra szorulóak száma megnövekedik, miközben az aktív korúak száma csökken.

A társadalmi szolidaritás megkívánja, hogy a fiatal generációk fokozott gondot fordítsanak a teljes népesség immár egyötödét kitevő, a munkából lassan kiöregedő, vagy már kiöregedett népesség életkörülményeire, életminőségére.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	44	31	141,94%
2018	46	31	148,39%
2019	46	31	148,39%
2020	44	38	115,79%
2021	43	42	102,38%
2022	45	43	104,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az idős korúak, az irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött emberek általában nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, mely egy fix és többnyire évről évre kisebb- nagyobb mértékben emelkedő tendenciát mutató pénzbeli ellátást jelent.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	19	46	65
2018	21	45	66
2019	22	44	66
2020	25	42	67
2021	25	43	68
2022	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

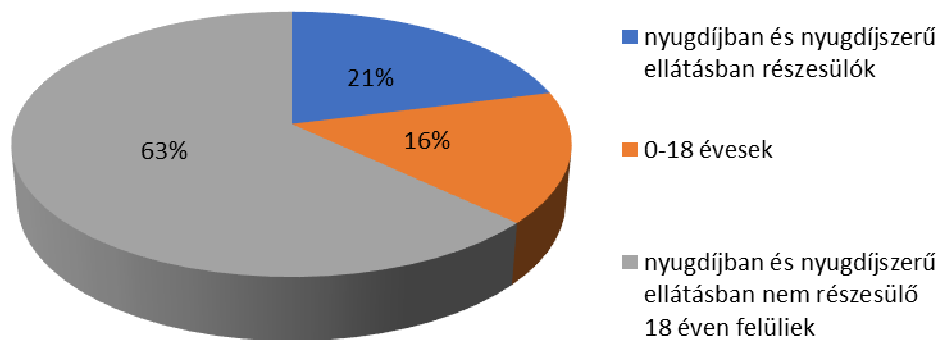
6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	1	0	15	28	0	8	0
2018	1	0	16	29	0	7	0
2019	1	0	17	31	0	6	0
2020	1	0	19	33	0	4	0
2021	1	0	19	34	0	4	0
2022	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A korábbi adatokból megállapítható, hogy az idősebb korcsoportban a nők száma több, mint a férfiaké, így feltételezhető az is, melyet a táblázat adatai is igazolnak, hogy nyugellátásban is több nő részesül, mint férfi.

A nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesülők számát ha a település lakosságszámához és a másik eltartotti kategóriához a 18 éven aluliak számához viszonyítjuk, akkor közel pontos információt kaphatunk a település aktív és inaktív népességének arányáról.

Állandó lakosság 2021

A diagram azt mutatja, hogy a településen állandó lakóhellyel rendelkező személyek 21 %-a, majdnem a negyede nyugellátásban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesül, 18 százalékuk életkoruk és társadalmi helyzetük alapján egyéb okból eltartott. A számadatok nem szerepeltetik a GYED-en, GYES-en vagy gyermeknevelési támogatásban, a munkanélküli ellátásban részesülő személyeket, valamint a felsőfokú vagy középfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató 18 évesnél idősebb személyeket.

Az elmúlt években a nyugdíjrendszert többször átalakították, mely leginkább a nyugdíjkorhatár emelésével járt, de számos ellátási formát is megváltoztattak, felülvizsgáltak kormányzati szinten, mely az emberek anyagi helyzetét némely esetben jelentősen érintette.

A I-II-III csoportú rokkantsági nyugdíj megszűnt. A rokkantsági nyugdíjban részesülő személyek közül több ember felülvizsgálatát elvégezte a szakértői bizottság, mely alapján a nyugdíjbiztosítási igazgatóság döntött arról, hogy a felülvizsgálat után ezek a személyek rokkantsági ellátásban vagy rehabilitációs járadékban részesülnek. A rehabilitációs járadékban részesülőket az új rendelkezések értelmében a közeljövőben vissza kell vezetni a munkaerő piacra.

A felülvizsgálattal érintett emberek számáról a részükre megállapított ellátásról az önkormányzat információval nem rendelkezik.

Azon személyek részére, akik nyugellátásra vagy nyugdíjszerű ellátásra nem szereztek jogosultságot és egyéb forrásból sem rendelkeznek jövedelemmel megélhetésük biztosítására a 62. életévüket, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyeket - ha a jogszabályi feltételeknek is megfelelnek - időskorúak járadékában részesítik. Ezen támogatásra való jogosultságát 2013 január 1-jét követően a járási hivatal állapítja meg.

Csempeszkopács községben a járási hivatal tájékoztatása szerint az elmúlt években időskorúak járadéka nem került megállapításra.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	3	0	3	2	2	4
41-45 év (TS 042)	Fő	0	0	0	0	0	0
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
46-50 év (TS 043)	Fő	1	0	0	0	0	0
	%	33,33	-	33,33%	0,00%	0,00%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	0	0	0	2	1	1
	%	0,00%	-	33,33%	100,00%	50,00%	25,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	0	0	0	0	0	1
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	0	0	0	0	1	2
	%	0,00%	-	0,00%	0,00%	50,00%	50,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A községben élő nyugdíjasok további foglalkoztatásáról nincsenek adataink. A településen élő idős emberek életvezetésükből fakadóan többnyire a házuk körül található kertben zöldségeket termesztene, illetve kisebb haszonállatokat tartanak, ezzel is segítik önmaguk és szűkebb családjuk megélhetését és biztosítják saját maguk részére az aktív időskort.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

2013. január 1-jén hatályba lépett jogszabály-módosítás alapján az öregségi nyugdíjban és egyéb nyugellátásban részesülő, közszférában foglalkoztatott személyek nyugellátását 2013. július 1-jét követően szüneteltetni kell. Szintén szüneteltetik a nyugellátását - jogviszonya típusától függetlenül - annak a személynek, aki biztosítással járó egyéb jogviszonyban áll és nyugdíjjárulék alapja meghaladja a tárgyév első napján érvényes kötelező legkisebb munkabér havi összegének tizennyolcszorosát.

A község közintézményeiben nyugdíjasokat nem foglalkoztatnak. A fenti rendelkezés értelmében pedig nem is foglalkoztathatnak.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés, legjelentősebb az idősebbek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, különösen nők esetében. A kor alapú megkülönböztetés, az új állások betöltésénél és a létszám leépítésnél is gyakori.

Az állam által bevezetett munkahely védelmi program ezen korosztály munkanélküliségi problémáinak enyhítésére került bevezetésre, ugyanis az 55 év feletti munkavállaló után a munkáltató 50%-os társadalombiztosítási kedvezményben részesül.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A településen az elmúlt években az 55 éven felüli munkanélküli személyek száma fokozatosan csökkent. Az idősebb nőket érintő foglalkoztatás politikai döntés keretében lehetővé vált a 40 év szolgálati idővel rendelkező hölgyek nyugdíjba vonulása. A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel rendelkezők inkább a biztos nyugellátást és a megérdemelt pihenést választják. Az elmúlt rövid időben egyre több nyugdíj előtt álló személy kérte nyugdíjazását és távozott a munkaerő piacról. Ezért csökkent jelentősen az 55 éven felüliek munkanélkülisége.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	46	0	0	12
2018	46	0	0	14
2019	44	0	0	10
2020	43	0	1	8
2021	45	0	1	8
2022	45	0	1	9

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen nappali ellátást nyújtó intézmény nem működik, ezért az idősek általában otthon tartózkodnak.

Tekintettel arra, hogy az idős korosztály egyre több időt tölt a lakásában, kevesebbet mozdul ki, így életük minősége szempontjából nem mindegy, hogy milyen lakásuk nagysága, komfortfokozata, felszereltsége. A megteremtett körülmények már véglegesnek tekinthetők, mivel az időskorú emberek már ritkán változtatnak lakóhelyükön. A lakás nyújtotta biztonság egyre fontosabbá válik. A "lakásba való bezárkózás" viszont a társas kapcsolatok beszűkülését, elmagányosodást okozhat. A problémák nagyrészt az egyszemélyes háztartásokban jelentkeznek, ahol az idős ember egymaga kénytelen megélni jövedelméből, és gondoskodni életviteléről.

Az idősek részére az önkormányzat már több éve munkanapokon egyszeri meleg ételt biztosít. Az étel az Atroplussz Közétkeztetési Kft főzőkonyháján állítják elő és autó szállítja a községbe. A falugondnok mindennap házhoz szállítja a meleg ételt. Az igénybe vevők száma az elmúlt években alig haladta meg a 10 főt.

Csempezkopács Község Önkormányzata 2007 januárjától majd egy újabb megállapodás alapján Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával megkötött megállapodása alapján látatja el a házi segítségnyújtás feladatait. E megállapodás alapján a házi gondozást a településen a szombathelyi székhelyű Pálos Károly Szociális Szolgáltató Központ és Gyermekjóléti Szolgálat házi gondozói biztosítják.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen havonta rendeznek az idősök részére összejöveteleket, ahol megünnepeli az aktuális születésnapokat és névnapokat. Ezeket az összejöveteleket azonban a kialakult járvány helyzet megszüntette. Karácsony tájékán műsorral egybekötve megvendégelik a település időskorú lakóit.

A könyvtár szolgáltatásait alkalmanként az idősök is igénybe veszik.

c) idősök informatikai jártassága

A művelődési házban elhelyezett megfelelő internet kapcsolattal rendelkező teleház szolgáltatásait az idősök is bármikor igénybe vehetik, ez azonban nem jellemző.

d) a generációk közötti programok.

Az időnként megszervezett programok lehetőséget kínálnak a generációk találkozására.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Karácsony előtti időszakban kerül megszervezésre az idősök napja. Ilyenkor az idősök késő estig elbeszélgethetnek és együtt lehetnek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősök elszigetelődése, generációk távolodása	A középiskolások az Nkntv. előírása alapján végzendő 50 óra önkéntes munkát végezzék a saját településükön az idősök segítségével: bevásárlás, gyógyszerek kiváltása, takarítás, fűnyírás, favágás...

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos emberek és családjaik világszerte a legérzékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

Az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 2006. december 13-án elfogadott a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló Egyezményt Magyarország a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikálta. Az Egyezmény szerint: „fogyatékossgal élő személy minden olyan személy, aki hosszantartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Legfontosabb feladat a társadalom számára, hogy a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait figyelembe véve megtegye azokat a lépéseket, amelyek helyzetüket javítja. Mindannyiunk feladata a fogyatékos emberek integrációjának megteremtése, amely csak részben jelent pénz kérdést. Az emberek szemléletének, hozzáállásának megváltoztatására is nagy szükség van, ami nem függ az adott ország, település anyagi helyzetétől.

Tekintettel arra, hogy a népszámlálás során a fogyatékossgal kérdésre nem kötelező a válaszadás, ezért a statisztikai hivatal adatbázisa is csak hozzávetőleges adatokkal rendelkezhet a fogyatékosok számára vonatkozóan.

Kézelfogható, számszerű adatok a fogyatékossgal támogatásban részesülő, valamint a megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozóan vannak, amely adatok a támogatásokat megállapító hivatal nyilvántartásában szerepelnek.

A településen élő fogyatékosok számáról, fogyatékossgukról az önkormányzat adattal nem rendelkezik, ezért nem lehet pontos elemzést készíteni a fogyatékkal élő emberek helyzetéről, szükségleteiről.

2012. december 31. napjáig a települési önkormányzat jegyzője állapította meg az ápolási díjat. Ápolási díjban a súlyosan fogyatékos vagy tartósan beteg 18 éven aluli hozzátartozóját ápoló személy részesülhetett. Ezekből az adatokból csak annyit tudhattunk meg, hogy él-e a településen súlyosan fogyatékosnak minősülő személy.

2015. májusában belföldi jogsegélyben adatszolgáltatást kértünk a fogyatékos gyermekek és személyek számáról, valamint a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekekről. Az illetékes hatóság megkeresésünket elutasította. Tekintettel arra, hogy a helyi háziorvos csak a lakosok egy részének a háziorvosa, a tőle kért adat nem tükrözi a valóságot.

A felnőtt fogyatékos személyek közül többen rokkantnyugdíjasok, vagy rokkantsági járadékban, illetve többnyire közgyógyellátásban részesülnek.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	2	7	9
2018	3	6	7
2019	3	4	6
2020	4	2	6
2021	4	2	0
2022	n.a.	n.a	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Csempezkopács községben nem működik fogyatékos személyek számára nappali ellátást nyújtó intézmény.

A legközelebb ezen szolgáltatás is Szombathelyen vehető igénybe.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A településen található vállalkozások nem alkalmaznak megváltozott munkaképességű személyt.

Az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében megváltozott munkaképességű és fogyatékos személyt az elmúlt időszakban nem alkalmazott.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatási helyzetének javítása csak célzottan, személyre szabottan, megfelelő munkaerő piaci és az egészségügyi, szociális, képzési és foglalkoztatási területeket összehangoltan, egymásra épülő módon használó rehabilitációs rendszer és rehabilitációs szolgáltatások tényleges kiépítésével valósulhat meg.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékos személyek számára a fogyatékoságukat is toleráló munkahelyek felkutatása nagyon nehéz. Fogyatékos személyeket általában speciális munkáltatók foglalkoztatnak, amelyek csak a közeli városban található és csak korlátozott számban alkalmazzák a megváltozott képességekkel rendelkező személyeket. A közlekedés feltételei sem minden esetben kedveznek a fogyatékos személyeknek, ezáltal a munkahelyre való eljutás nehézségekbe ütközik.

A különböző mértékben megjelenő akadályok miatt a fogyatékos emberek nagy része kizorul a munkaerő piacról és ha állapota jogosulttá teszi rokkantsági járadékosként inaktívvá válik.

Jobb helyzetben vannak azok, akik családban élnek és családtagjaik segítségével élik a mindennapjaikat. Az idősebb, egyedül élő fogyatékos személyek többsége szociális otthonokban élik le életüket.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A fogyatékosok önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szolgáltatások nem működnek a településen. Ezt legközelebb a közeli városban tudják igénybe venni az érintettek, amennyiben ezek igénybevételét a közlekedési akadályok lehetővé teszik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. A központi rendelkezések értelmében a teljesség igénye nélkül:

A gyermekek vonatkozásában a fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek részére emelt összegű családi pótlékot folyósítanak

A szülőt tartósan beteg, fogyatékos gyermeke után 2 nap pótszabadság illeti meg. A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek és kísérője a tömegközlekedési eszközök igénybevétele során kedvezményben részesülnek. Az oktatási- nevelési intézményekben az igénybevett étkeztetés során 50 %-os térítési díj kedvezmény jár a tartósan beteg és fogyatékos gyermekek részére. A fogyatékosági támogatásban részesülő személyek gépkocsi szerzési és átalakítási támogatásban is részesülhetnek, illetőleg parkolásuk megkönnyítése érdekében parkolási igazolványt igényelhetnek. A munkáltatót megváltozott munkaképességű személy alkalmazása során járulékfizetési kedvezmény illeti meg. A tartósan beteg munkavállaló adókedvezményt kap.

A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermekek részére közgyógyellátás jár. Némely betegség kezelését egészségügyi térítésköteles tevékenységgel támogatják..

A súlyosan fogyatékos, illetve 18 év alatti tartósan beteg személyek ápolása, gondozása okán orvosi szakértői vélemény alapján (korábban a települési önkormányzat jegyzője) 2013-tól a járási hivatal az ápolást végző személy részére ápolási díjat állapít meg.

A fogyatékos és tartósan beteg személyeket közel egyenlő mértékű támogatás illeti, aztán később az életkor előre haladtával a tartósan beteg gyermekek, személyek részére megállapítható támogatások, jogosultságok ritkulnak, figyelemmel arra, hogy a két állapot eltérő sajátosságokkal rendelkezik.

A fogyatékos vagy tartósan beteg gyermekek részére központi jogszabály rendelkezés alapján ingyenes tankönyvellátás jár.

2015. szeptember 1-jétől az az óvodába vagy bölcsődébe járó gyermek, aki tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek ingyenes étkezésben részesül.

Az önkormányzat nem tekinti külön egy-egy a helyi rendeletében megállapítható ellátások biztosításánál a fogyatékos személyeket.

Az önkormányzat hatályos rendelete szerint az önkormányzat a fogyatékos vagy tartósan beteg hozzátartozó rehabilitációjának biztosításához települési támogatást nyújt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személyek részére biztosítandó esélyegyenlőség egyik eszköze az akadálymentesítés, amely alatt ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember speciális szükségleteinek figyelembe vételével kialakítandó komplex akadálymentesítést kell érteni. Nemcsak a helyi közutak és járdák felújítását, valamint a liftek és rámpák szerelését jelenti, hanem hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb. elhelyezését, beszerzését is. Sőt nemcsak az épületek, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférését is jelenti, pl honlap akadálymentesítés, ezen kívül az emberek részéről megkívánja azt a megváltoztatott szemléletet is, amely a fogyatékos személyt egyenjogúnak tekinti. Mindezek megvalósításának egyik eszköze az esélyegyenlőségi terv és annak betartása.

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi és rehabilitációs ellátásokhoz (pl.: fogyatékossgal élő, vagy pszichiátriai és szenvedélybeteg rehabilitációs ellátása) való hozzáférést a településen a falugondnoki szolgálat segíti elő.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Csempeszkopács községben sajnos nem akadálymentesített az orvosi rendelő és a Polgármesteri Hivatallal egybe épített volt iskola épülete, a kultúrház sem.

A községben az akadálymentesítés az egyéb közszolgáltatásokra és a többi fogyatékosra sem terjed ki.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A sportpályához való jutás, igénybevétele akadálymentesítettsége is csak részben megoldott.

A helyi bolt szolgáltatásainak igénybevétele is nehezített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen működő munkahelyek akadálymentesítettsége csak részben megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A községben lévő önkormányzati utak nagyobb része ugyan megfelel az akadálymentes közlekedés feltételeinek, viszont a biztonságos közlekedés szabályainak nem. A járdák állapota alapvetően nem teszi lehetővé az akadálymentes közlekedést.

A tömegközlekedési eszközök közül a község tekintetében csak az autóbusz közlekedés jöhet szóba, amely azonban nem minden esetben alkalmas a fogyatékos személyek utazásához.

A falugondnoki szolgálat részére megvásárolt autóbusz viszont megfelelő a fogyatékos személyek utazásához, melyet gyakorta igénybe is vesznek.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A település nagyságából adódóan a fogyatékos személyek helyi ellátása valamint szociális szakellátása helyben nem megoldott.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A községben jelenleg a fogyatékosok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében hátránykompenzáló intézkedések nem történtek.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nincsenek helyben szervezett programok a fogyatékossgal élők számára

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Mivel településünk alacsony lakosságszámából adódóan a fogyatékossgal élők száma is igen csekély, nincsenek rájuk fókuszáló kezdeményezések és őket különösebben érintő társadalmi problémáról sincs helyi tudomásunk.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az	komplex akadálymentesítés a településen

akadálymentes környezet aránya nem 100%. A járdák, utak állapota nagyon rossz, némely helyen hiányos, nem biztonságos rajta a közlekedés	
--	--

Több célcsoportot érintő településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
öregedési index további csökkentése	Az öregedési index csökkeni kezdett, de a település öregedési folyamatának megállítása érdekében szükséges új építési telkek kialakítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az Országgyűlés 2003-ban elfogadta a 2003. évi L. törvényt, a Nemzeti Civil Alapprogramról. Ezzel elismerte a szervezetek működési feltételeihez források biztosításának szükségességét. A Nemzeti Civil Alapprogram célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek társadalmi szerepvállalásának segítése. Kerületünkben a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. Az önkormányzat látókörébe főleg azok a civil szervezetek kerültek, amelyek együttműködnek a településsel valamely programokban való aktív részvétellel.

Civil szervezetek a településen:

- Vöröskereszt helyi szervezete,
- Csempezkopácsi Színjátszó és Sport Egyesület

Az önkormányzat elismeri a civil szervezetek függetlenségét, és tiszteletben tartja működésüket, velük partneri viszonyt alakított ki.

Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken, közösségi és kulturális programokat a szervezetek részt vesznek.

A Vöröskereszt szervezete folyamatos segítséget nyújt a rászoruló személyek részére. Tevékenységükkel segítik a különböző célcsoportokat a hétköznapi életben, mindennapjaikban, melyhez elsősorban a véradások helyben történő szervezésével járulnak hozzá.

Az érintett közösségek, rászorulóik részére alkalmanként élelmiszer csomag helybe történő szállításával és kiosztásával támogatja az érintetteket.

A színjátszó és sport egyesület a helyi sport tevékenységek aktív magvalósítója, évek óta szervezi és intézi a településen a szabadidős sportokat, amivel rendszeres sportolási és szórakozási lehetőséget biztosít a falu minden fiatal és kevésbé fiatal de sportszerető lakójának, valamint a településen megrendezett ünnepségeken lép fel kicsi vásári komédiák bemutatásával, aktív tagjai szervezik, éltetik a település egyéb rendezvényeit.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Csempezkopács Önkormányzata minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik segíteni és támogatni a társadalmi önszerveződésre épülő civil szervezeteket. Minden évben alkalmanként a civil szervezetek, sportegyesület a helyi lakosokat érintő programokat szerveznek (nyitott programok), az önkormányzat

közigazgatási területén belül. Az Önkormányzat és a szervezetek közötti aktív, rendszeres kapcsolat és a közös munka tapasztalatai az, amely alakítja az együttműködés tartalmi elemeit. A partneri együttműködés alapfeltétele pedig a folyamatos, rendszeres és hatékony kommunikáció, mely mindkét félnek az elemi felelőssége. Az Önkormányzat külön anyagi erőforrást nem biztosít a szervezetek részére, hanem alkalmanként nyújtott támogatás biztosításával segíti működésüket.

Az Önkormányzat továbbra is szeretné a kiépített kapcsolatrendszert megtartani és a jövőben még jobban erősíteni.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Csempezkopács Község Önkormányzata az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő társulási megállapodásai az alábbiak:

Csempezkopács 2009 óta a Nyugat-dunántúli Regionális Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás tagja. A társulás 2009 óta működik, mely uniós pályázatból hozott létre egy projektet, összesen hat hulladékudvart építettek, teljes kiszolgáló rendszerrel, valamint egy szelektív válogatóművet. A válogatómű évente 7,5 ezer tonna hulladék feldolgozására képes, az egész megyét, pontosabban a projektben résztvevő 127 település szelektív hulladékgazdálkodását ki tudja szolgálni.

Csempezkopács Község Önkormányzata oktatási nevelési feladatait az utóbbi években Táplánszentkereszt Község Önkormányzatával megkötött társulási megállapodása alapján biztosította.

2013. január 1-jétől az iskola állami fenntartásba került, a társulási megállapodás megszűnt.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezései értelmében a 2013. január 1. előtt kötött önkormányzati társulási megállapodásokat a képviselő-testületek felülvizsgálták és módosították.

Az Önkormányzat 1996. óta tagja a Szombathelyi Kistérség Többcélú Társulásának, mely kezdetben 40, jelenleg már csak 26 önkormányzat tagja, feladata a központi orvosi ügyelet megszervezése a Szombathely környékén található falvakban lakók részére.

A település közigazgatási feladatát a 6 önkormányzat által létrehozott Vasszécsenyi Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

A csempezkopácsi gyerekek alapfokú oktatását, valamint az egészségügyi alapellátást is Vasszécseny Község Önkormányzata által fenntartott intézmények útján veszi igénybe a település. A házi segítségnyújtás Szombathely Megyei Jogú Város által kötött megállapodás alapján van biztosítva a településen élők számára.

Az önkormányzatok számára kötelezően biztosítandó óvodai nevelési feladatok ellátása érdekében Csempezkopács Táplánszentkereszt Község Önkormányzatával kötött megállapodást.

Továbbá megállapodást kötött Tanakajd és Vasszécseny Község Önkormányzataival is az óvodai feladatok ellátására.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Csempezkopács községben nemzetiségi csoportok, így nemzetiségi önkormányzat sincs.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége lehetőségükhöz mérten segíti a hátrányos helyzetű gyermekek és családok támogatását. A civil szervezetek közül többen részt vesznek a hagyományőrzésben, a közösségépítésben, idősök részére szervezett programokban, rászorulóik részére történő lehetőségek felkutatásában, a gyermekek támogatásában.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi esélyegyenlőségi program elfogadását követően az önkormányzat célja a helyi munkáltatókkal való intenzív partneri kapcsolat kialakítása és fenntartása a helyi esélyegyenlőségi program intézkedési terveinek megvalósítása céljából.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésénél adatot szolgáltatott a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, a polgármester, a jegyző, az óvodavezető és a védőnő. Az adatszolgáltatás elektronikus úton, telefonon, illetve személyesen történt. A helyzetelemzés során feltárt problémák megoldásához szükséges partnerek bevonása személyes kapcsolatfelvétel útján történik. A partnerek tájékoztatást kapnak az esélyegyenlőség fontosságáról, és a problémák megoldásának szükségességéről.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

A szervezeteknek és a lakosság számára is elérhetővé válik az elfogadott, a honlapon közzétett esélyegyenlőségi program. A határidőket figyelembe véve, az intézkedések eredményeiről nyílt képviselő-testületi üléseken történik beszámolás és ilyen módon biztosított lesz a megvalósítás

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

Honlap címe: <https://hep.tef.gov.hu>
www.csempeszkopacs.hu

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
--

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése
--

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély szegénységben élők	Az egészségügyi alapellátáshoz, valamint az alapfokú oktatási feladatok ellátásához szükséges megfelelő szakemberek hiányoznak.	Önkormányzati tulajdonú lakások felújítása, szolgálati lakás kialakítása
Gyermekek	A játszótéri eszközök a kis település lélekszámához is kevésnek bizonyulnak	játszótérbővítés
	Gyermeke nyári felügyelete nem biztosított a településen. A község múzeumában jelentős értéket képviselő néprajzi gyűjtemény gondozásra szorul. Az épület állaga felújításra szorul	Gyermekek nyári felügyeletének biztosítása, a fiatal korosztály egymáshoz közelítése a helyi értékek megőrzésével, épület felújítás
Idősek	egyedüllét, elszigetelődés, elmagányosodás, segítség hiánya, kapcsolatok beszűkülése, generációk távolodása	Az idősek helyzetének felmérése, életvitelének javítása, elszigetelődésének megakadályozása érdekében az idősek ellátásának szervezése önkéntes munkával
Nők	Családok átmeneti otthona és anyaotthon férőhely hiány.	Családok átmeneti otthona és anyaotthon kialakítása, létrehozása, fenntartása mikrotérsgéi, kistérségi szinten.
Fogyatékkal élők	Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%. A járdák, utak állapota nagyon rossz, némely helyen hiányos, nem biztonságos rajta a közlekedés	komplex akadálymentesítés
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	öregedési index további csökkentése	Az öregedési index csökkeni kezdett, de a település örgedési folyamatának megállítása érdekében szükséges új építési telkek kialakítása

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák felzárkózási esélyei és életminősége illeszkedik a község mindennapjaihoz.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminősége fokozatosan javuljon és minél előbb felzárkózzanak a nem szegények közé.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi és lelki fejlődését, nevelésük, oktatásukhoz szükséges legoptimálisabb feltételek megteremtését, megfelelő és biztonságos környezetük kialakítását, megtartását és fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk az idős személyek szociális, egészségügyi szolgáltatásainak biztosítására, életminőségük javítására és a nemzedékek közötti szolidaritás megvalósulására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén helyzetük javítását, megfelelő intézményi ellátással terheik csökkentését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek felmérésére és mindennapi életükhöz szükséges feltételek biztosítására.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Öregedési index további csökkentése	Az öregedési index csökkenni kezdett, de a település öregedési folyamatának megállítása érdekében szükséges új építési telkek kialakítása	Fiatalok számának növelése, az öregedési index csökkentése a település rendezési tervének módosítása, új építési telkek kialakítása	gazdasági program, településfejlesztési koncepció	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	-Üresen álló ingatlanok feltérképezése, az építési telkek létrehozásához szükséges infrastruktúra kialakítása - pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, településrendezési terv módosítása	önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	- nő a település állandó népessége, - öregedési index csökken, - lakhatási problémákat részben megoldja település fejlesztés	Pénzügyi erőforrás: pályázatból kapott támogatás Humán erőforrás: vállalkozók, az önkormányzat önkéntesei	Az ingatlanokat csak sikeresen elnyert pályázati támogatás segítségével tudja az önkormányzat megvásárolni és felújítani	nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Önkormányzati tulajdonú lakás szolgálati lakás kialakítása	Van önkormányzati tulajdonban lévő épület, mely lakás céljára kiadható. Használt, elavult állapotú, ezért felújításra szorul. Az egészségügyi alapellátáshoz, valamint az alapfokú oktatási feladatok megvalósításához szükséges szakemberek hiányoznak.	Az önkormányzati épület felújításával, a lakás vonzóvá alakul, az önkormányzat lehetőséget tudna biztosítani, hogy a környék egészségügyi alapellátásához, valamint az alapfokú oktatási feladatok megvalósításához szükséges megfelelő szakemberek tudjanak letelepedni, illetve rászoruló családok számára szükséges lakhatás biztosítható legyen	településfejlesztési koncepció, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Folyamatos pályázatfigyelés, pályázatok készítése	önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése, korszerű önkormányzati tulajdonban lévő épületek kialakítása, lakosság számára az önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatok megfelelő módon történő biztosítása	pályázati forrás kihasználása, önkormányzat költségvetése, helyi, illetve környékbeli vállalkozók foglalkoztatása	folyamatosan fenntartható	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Játszótér bővítése	A település rendelkezik európai	Játszótér bővítése, további	gazdasági program,	"Legyen jobb a gyermekeknek"	1-5 hónap: pályázatfigyelés,	önkormányzat, családok,	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az érintett korosztály 60%-	Pályázati forrás, önkormányzati	Csak sikeres pályázat esetén	nem releváns

		unios előírásoknak megfelelő játszótérrel, de játszótéri eszközök a kis település lélekszámahoz képest kevésnek bizonyulnak, így bővíteni szükséges	szabványnak megfelelő játékok felállítása, biztonságosítása. A játszótér használatának megfelelő tereprendezés. Szabványoknak megfelelő mászókákat, hintákat, csúszdákat, egyéb játékok megvásárlása, felállítása. A játszótér folyamatos karbantartása, gondozása.	költségvetési koncepció	Nemzeti Stratégia (2007-2025) Magyar Falu Program	pályázat benyújtása 6-8 hónap: terület kiválasztása, előkészítése, játékok felállítása 1 év: játszótér folyamatos karbantartása, gondozása	szülők		ának részvétele. Szülők, gyermekek pozitív visszajelzései. Játsszótér kihasználtsága. A játszótéren lévő játékok érték megőrzése.	forrás. Folyamatos karbantartást, gondozást végző személy.	megvalósítható!	
2	Gyermekek nyári felügyeletének biztosítása, a fiatal korosztály egymáshoz közelítése a helyi értékek megőrzésével	A településen nincsen óvoda, közössi iskola, közösségi tér a 0-17 éves gyermekek számára, ezért eltávolodnak egymástól. A község múzeumában jelentős értéket képviselő néprajzi gyűjtemény gondozásra szorul. Az épület állagának megővése érdekében szükséges az épület felújítása	Gyermekek, fiatalok közötti kapcsolat kialakítása, megerősítése, kapcsolat felvétel a Vas Megyei Múzeumok Igazgatóságával és a szomszéd településekkel a néprajzi gyermekek hasznos szabadidejének eltöltése és épület állagának felügyelete érdekében -Fiatalok közötti interakció megszervezése, - Programok megszervezése az összetartozás tükrében fokozott figyelemmel a helyi múzeum értékeinek gondozására - Kapcsolatfelvétel a Vas Megyei Múzeumok Igazgatóságával, más településekkel a közeli iskolákkal - Közösségi kapcsolat,		Magyar Nemzeti Településfejlesztési Stratégia (2030) Magyar Falu Program	- Igényfelmérés - Programok szervezése: gyűjtemény restaurálása, néprajzi kiállítások tartása, előadások, látogatások szervezése, múzeum propagálása, kézműves foglalkozások, egyéb helytörténeti rendezvények, nyári táborok - Visszajelzés megszervezése, programok igazítása az felmerült igényekhez épület felújítás	-Gyermekek, fiatalok, szülők, önkormányzati tagok, önkéntesek, pedagógusok, civil szervezetek tagjai	2028. 12. 31. (vasárnap)	Programok sokrétűsége, jelenlévők száma, aktivitása Programokon résztvevők visszajelzései, azok kiértékelése. Igényeknek megfelelő találkozások, rendszeres programok, előadások megtartása magas részvétellel.	Programokat befogadó helyszín. Anyagi erőforrás :pályázat, önkormányzati forrás, önkéntes felajánlások Humán erőforrás: Szülő-i, önkéntesi segítség, szakemberek	Programok sokrétűsége, jelenlévők száma, aktivitása	nem releváns

			összetartozás fenntartása, hagyományörzés, értékmegőrzés A múzeumban lévő értékek megőrzése érdekében szükséges az épület felújítása										
III. A nők esélyegyenlősége													
1	Családok átmeneti otthona és anyaotthon férőhelyek számának növelése.	A településen és annak szűkebb és tágabb környezetében élő, krízis helyzetbe került családok, valamint krízis helyzetben lévő várandós nő vagy anya elhelyezésére nincs megoldás, mert krónikus férőhely hiány van.	Családok átmeneti otthona és anyaotthon férőhelyeinek bővítése -Partnerek megkeresése, probléma mértékének meghatározása - Tárgyalások folytatása, erőforrások összegyűjtése, megoldások keresése, pályázat figyelés - Megállapodások létrehozása, férőhelyek bővítése		---	18 hónap: kapcsolat felvétel más települések polgármestereivel önkormányzataival, a járási és megyei hivatal szakigazgatási szerveivel, szakemberekkel, partnerek megkeresése, 3 év: a probléma mértékének megállapítása, szükséges erőforrások feltérképezése, megoldási alternatívák kidolgozása, számbavétele, tárgyalások folytatása, a probléma megvitatása,folyamatos pályázat figyelés 5 év: pályázat figyelés, a férőhelyek bővítése	önkormányzat képviselő-testülete Polgármester,	2028. 12. 31. (vasárnap)	A krízis helyzetek megoldására létrejött szolgáltatás, lakóotthon	Humán erőforrás: Szakemberek; megfelelő kommunikáció, tárgyalóképesség, Pénzügyi erőforrás: anyagi eszközök, pályázati támogatás(ok)	megállapodások	---	
IV. Az idősek esélyegyenlősége													
1	Az idősek helyzetének felmérése, életvitelének javítása, elszigetelődésének megakadályozása érdekében az idősek ellátásának szervezése önkéntes munkával	egyedüllet, elszigetelődés, elmagányosodás, segítség hiánya, kapcsolatok beszüntülése, generációk távolodása	Aktív időskor, emberi kapcsolatok, közösségi élet Az Nkntv. előírása alapján végzendő 50 óra önkéntes munkát a középiskolások végezzék a saját településükön az idősek segítségével - 50 óra önkéntes munka lehetőségének biztosítása -idősek fogyatékosok	költségvetési koncepció	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)	6. hónap: rászoruló felmérése, partnerek megkeresése, regisztráció, felhívás az önkéntes munka lehetőségére 12 hó: hónap: idősek és fiatalok kapcsolatának folyamatos kialakítása 2-5 év: önkéntes munka szervezése és felügyelete folyamatos	önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	- Hány fő rászoruló van a településen - Hány idősnél végeznek önkéntes munkát a fiatalok Kialakult az önkéntes segítők és idősek kapcsolata Az önkéntes munkát végző fiatalok megismerik a településükön élő idős embereket, napi gondjaikat problémáikat, tapasztalataik alapján változik	Pénzügyi erőforrást keresni pályázatokkal, Emberi erőforrás: önkéntes fiatalok, mentálhigiénés szakember, szociális gondozó	Az önkéntes munkát végző fiatalok megismerik a településükön élő idős embereket, napi gondjaikat problémáikat, tapasztalataik alapján változik szemléletük	nem releváns	

			ellátása közömbösség felszámolása, együttérzés kialakítása fiatalokban, ismerjék meg a településen élőket	-a a a					szemléletük			
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	Komplex akadálymentesítés megoldása	Közfoglalkoztatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférése, lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100%. A járdák, utak állapota nagyon rossz, némely helyen hiányos, nem biztonságos rajta a közlekedés, különösen az idősebb korosztály számára	Lehetőség az önálló, biztonságos közlekedésre, életre -közutak, középületek, járdák akadálymentesítése -biztonságos közlekedési és ügyintézési feltételek kialakítása - biztonságos intézményi szolgáltatások elérése mindenki számára -elégedett lakosság	az településfejlesztési koncepció, költségvetési koncepció	Magyar Nemzeti Településfejlesztési Stratégia (2030) Magyar Falu Program	12. hónap: tervek, engedélyek, pályázat nélkül megvalósítható akadálymentesítési lehetőségek számbavétele, eszköz kidolgozása, eszköz beszerzés szorgalmazása 24. hónap: pályázat, egyéb pénzügyi lehetőségek felkutatása 3 év: megvalósítás	önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Elégedett lakosság, szolgáltatások mindenki számára elérhetőek akadálymentesített középületek létrehozása, információ kommunikációs eszközök beszerzése, felújított belterületi közutak, járdák hossza	Pénzügyi erőforrás: önkormányzati pályázatból, egyéb pénzügyi forrás. humán erőforrás: helyi, vagy környékbeli építési vállalkozó, önkéntes fiatalok, szakirányú szakemberek	Az akadálymentesített szolgáltatások, közintézmények igénybe vétele sok éven keresztül biztosított.	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

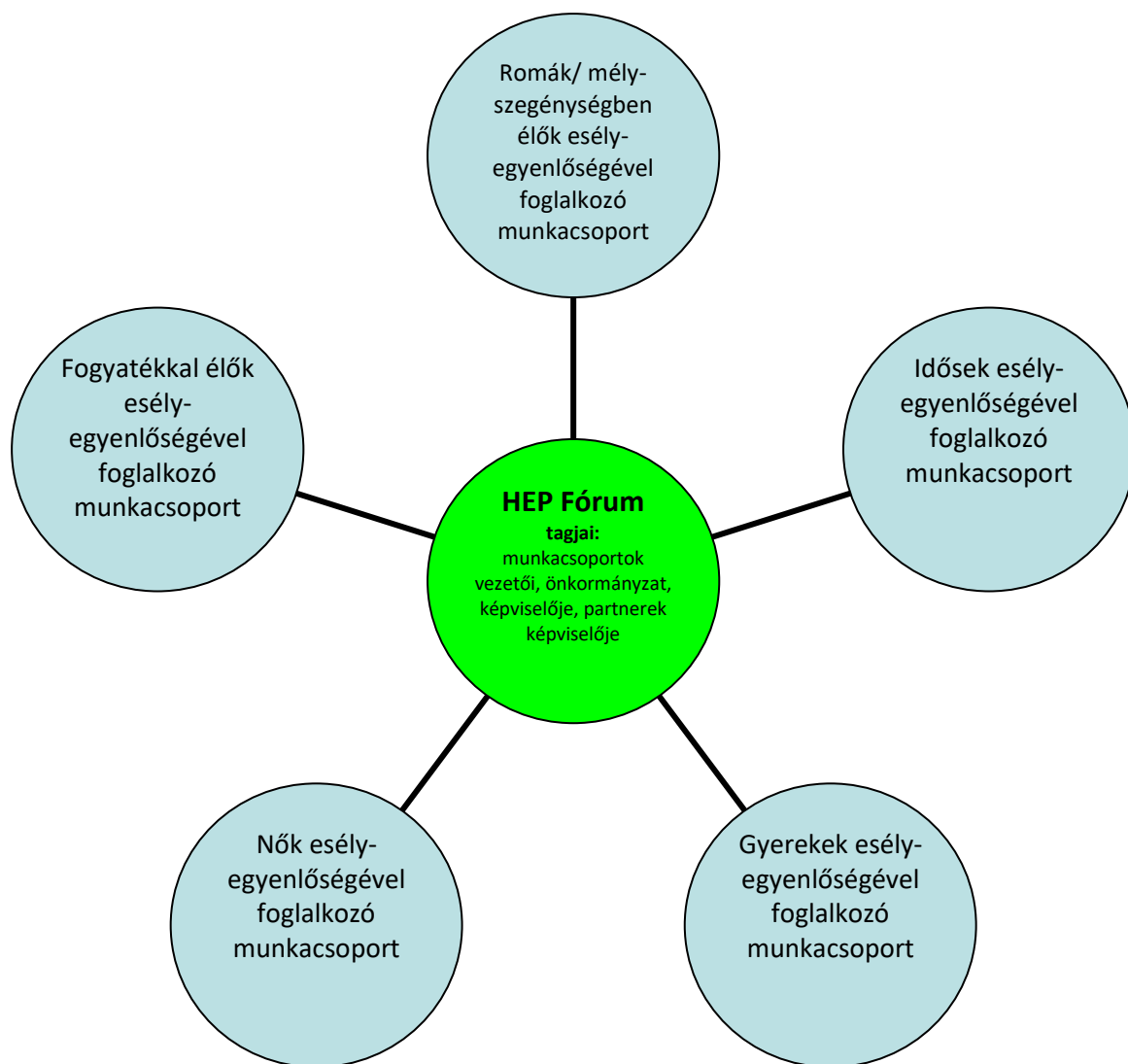
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Csempeszkopács város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Csempeszkopács város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a/2023. (.....) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek: képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Csempeszkopács, 2023.

Krenner Róbert
polgármester

